

KRISLAI

Trockis Parbloktas.
Kas Tas Jacksonas?
Ar Ne Fašistų Tik
Šamoklas?
Michelsonas už
Konskripciją.

Rašo R. Mizara.

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$5.50 Metams
Užsieniuose \$8.00
Brooklyne \$6.00
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

Ruoš kime vasari-
nes pramogas "Lais-
vėi" paremt. Jos yra
didelė atrama šiam
lietuviškos liaudies
dienraščiui.

No. 199 LAISVĖS ANTRASIS: 427 LORIMER STREET Brooklyn, N. Y., Penktadienis, Rugs. (August) 23, 1940 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXX. Dienraščio XXII

Trockis mirė. Trockis nu-
žudytas. Krito jis auka jo
paties mokinio. Priešų jis, pa-
sirodo, turėjo savo tarpe,—
pripertuose trockistuose,—
daugiau negu kas manė.

Kai Brutus nužudė savo
draugą Cezarį, tai pastarasis
pasakė: Et tu, Brutus! (Ir tu,
Brutau, esi mano priešas).
Trockis, matyt, nei to nevalio-
jo pasakyti.

Trockis gyveno Meksikoje,
kaip senovės feodalis — tvir-
tumoje, saugojamą kulkosvy-
džių ir budrių sargų, — jo pa-
ties parinktinų trockistų.

Bet štai išgirstame, kad tas
pats Trockis yra mirtinai su-
žeistas, nudurtas koku tai ge-
ležiniu įešmu! Ir jį nudūrė
iki šiol jam ištikimiausiai tar-
navęs Frank Jackson, kurio
tikra pavardė, sakoma, yra
Jacques van den Drecht! Bet
Drecht esąs Jungtinių Valsti-
jų ar Kanados pilietis, nors jis
esąs gimęs Persijoje.

Už ką kalbamasis Jackso-
nas savo mokytojo galvą per-
vėrė įešmu? Kol kas nežinia.
Gal būt tarpe juodviečių buvo
asmeniškų ergelių? Gal būt—
politiškų?

Kaip žinia, tarpe trockistų
įvyko skilimas jau prieš tūla
laiką. Jungtinių Valstijų troc-
kistai taip susivaidijo, kad
šiandien jie gavė vieni kitus
suvarstyti įešmais nei kiek
nešvelniau, kaip jų viršyla
kad buvo suvarstyti. Tas, gas-
limes daiktas, atsiliepė ir pa-
ties Trockio šeimoje, Meksikoje.

O gal būt šis ant Trockio
užpuolimas buvo padarytas
provokaciniais tikslais Meks-
ikos fašistų, kuriems vadovau-
ja gen. Almazanas, buvęs re-
akcinių kandidatas į Meks-
ikos prezidentus? Veikiausiai
Almazanas tikisi, kad jam iš-
eis tas sveikaton. Jis pasakys,
jog Trockį užpuolė komunistai
ir paskui šauksis į meksi-
kiečius, kad jie stotų sukili-
man prieš prez. Kardenaso
valdžią, "kuri leidžia "Stalino
agentams" Meksikoje veikti."

Jau dabar fašistų sėbras
Diego Rivera paskelbė, kad
Trockį perdūrė "stalinstai..."

Fašistai yra pilni visokių
provokacijų. Iš jų galima vis-
ko tikėtis. Meksikoje jie ypa-
čiai smarkiai ruošiasi sukili-
mui prieš demokratinę vald-
žią.

Trockis taipgi per visą lai-
ką buvo pilnas visokių skymų
ir provokacijų. Gal tik mirda-
mas jis sužinojo, kad vėją sė-
damas, turi tikėtis audrą
pjauti.

Kiek tai liečia mus—nei
kiek nesvarbu, kas ir kaip su
juo darosi. Pastaruoju metu
Trockio ir jo pakalikų įtakos
darbininkų judėjime visiškai
nebeliko.

Jei Trockis būtų miręs 1919-
1920 metais — jis būtų miręs
garbingiau, nes tuomet likimas
jį buvo pastatęs žymioje vie-
toje, — būtent, Lapkričio re-
voliucijos audrose.

Bet šiandien... Jis mirė
kaipo darbininkų judėjimo
skaldytojas, kaip fašizmo tal-
kininkas, kaip priešas visko,
kas naujam pasauliui yra gra-
žu ir miela.

Taigi darbininkų judėjimas
jo neverks. Jo apgailėstaus tik
darbininkų judėjimo priešai.
Jį pastatys jie "didvyriu". Jie
dėl jo per tūla laiką žliumb-
Tegu!

St. Michelsonas pareiškė
vienam Bostono dienraščiui
(žiūr. editorialą), kad daugu-
ma Amerikos lietuvių remia
verstiną kariuomenės ėmimą

Planai Bendram Kari- niam Amerikos ir Ka- nados Veikimui

Washingtono Valdinkai Sumanė Budavot Karo Pramonę
Kanadoje ir Perleist Angliams 50 Karinių Laivų

Washington. — Jungtinių
Valstijų vyriausybė svarsto,
kaip ši šalis galėtų kariš-
kai padėti Kanadai, neper-
žengdama nepusiškumo iš-
tatyto. Nes Kanada yra
Anglijos imperijos dalis.

Washingtono valdininkai
apdirbinėja planus, pagal
kuriuos Jungtinės Valstijos
turėtų išvystyti karinę pra-
monę Kanadoje, kaip ne-
tiesioginę pagalbą Anglijai
prieš Vokietiją. Taip teigia
"New Yorko Post" kores-
pondentas. Vienas sumany-
mas tai paskolint Kanadai
500 milijonų dolerių ir gam-
int Kanadoje tokių pat
modelių tankus, trokus, ka-
nuoles ir kitus pabūklus,
kaip ir Jungtinėse Valstijo-
se.

Amerikos teisdarystės mi-
nisterija stengiasi suderinti
šios šalies ir Kanados agen-
tų veikimą prieš Vokietijos
ir Italijos karinius šnipus.

Pranešama, kad jau be-
veik užbaigti planai, pagal
kuriuos Jungtinių Valstijų
vyriausybė galėtų perleisti

taikos metu ir stoją už teiki-
mą Anglijai pagalbos!

Vadinasi, Michelsonas pa-
sisako už karą. Jis kalba
Amerikos lietuvių vardu, bet
kalbėdamas, jis meluoja.

Nes dauguma Amerikos lie-
tuvių neremia verstino ka-
riuomenės ėmimo taikos metu.
Dauguma Amerikos lietuvių
nenori karo, nenori remti jo-
kį kariuomenės Europoje
kraštų. Dauguma Amerikos
lietuvių nori taikos, panašiai,
kaip dauguma visų Amerikos
gyventojų.

Amerikos lietuviai yra geri
šio krašto patrijotai. Jei koks
nors priešas kėsintųsi mūsų
kraštą pulti, tai jie pirmuti-
niai eitu jį ginti. Bet šiuo me-
tu jie, kaip ir daugelis Jung-
tinių Valstijų senatorių, kon-
gresmanų, laikraštinių, vi-
suomenininkų ir mokslinkų
bei darbo unijų veikėjų ir ei-
linių narių—yra priešingi ver-
stinam kariuomenės ėmimui.

Pagalvok, drauge skaityto-
jau:
CIO vadas Lewis yra prie-
šingas konskripcijai.
ADF vadas Green—priešin-
gas konskripcijai.
Visa eilė kitų darbo unijų
vadų—priešingi.
Daugelis amerikų katali-
kų dvasiškų — priešingi kon-
skripcijai.
Daugelis senatorių ir kon-
gresmanų — priešingi kons-
kripcijai taikos metu.
Bet štai, atsirado lietuvių
socialistų tūzas, kuris stotų už
konskripciją, už įvėlimą Ame-
rikos į europinį karą. Ir tuo
tūzu yra niekas kitas, kaip
"Keleivio" redaktorius!

Vargiai kur nors kitur ras-
tum žmones, politiniai taip
sugedusius, kaip lietuviškų so-
cialistų tūzai!

OKLA. ARESTAVO 20 PAGAL PRAEITO KA- RO ĮSTATYMUS

Oklahoma, City, Okla. —
Apskričio valdininkai su va-
dinamais "budėtojais"-vigi-
lančiais padarė ablavas
prieš tariamus "penkta-ko-
loniečius" ir suėmė 20
žmonių. Tarp sumity yra
Robertas Wood, valstijos
Komunistų Partijos sekre-
torius ir jo žmona. Jiedu
ir šeši kiti laikomi kalėjime
po 50 tūkstančių dolerių
užstato kiekvienas.

Dvylikai kitų skirta po
\$2,000 užstato kiekvienam.
Jie taipgi kaltinami už pri-
klausymą Komunistų Parti-
jai.

Ši medžioklė prieš "rau-
donuosius" padaryta pagal
1917-1919 metų valstijinius
įstatymus "prieš kriminalų
sindikalizmą."

New York. — "Daily Wor-
ker" rašo, jog Oklahomos
"smogikai", darydami to-
kias ablavas, stengiasi nus-
lopinti žmones, kurie prie-
šinasi įvedimui verstinos
karinės tarnybos Ameriko-
je.

Komunistai Kreipiasi į Mass. Aukščiau- sią Teismą; Reikalauja Panaikint Už- draudimą Jų Kandidatams Rinkimuose

Anglai Ižūri Vokiečių Ap-
tylimą "prieš Audrą"

London, rugs. 22. — Per
paskutines keturias dienas
vokiečiai bombardavo Ang-
liją jau ne būriais orlaivių,
bet tik pavieniais orlaiviais.
Šie jų orlaiviai mėto smar-
kias bombas ir galingas oro
torpedas. Tokia torpeda
išmūša duobę 20 iki 30 pėdų
gilumo.

Anglų karininkai spėja,
kad dabartinis sumažėjimas
vokiečių veikimo iš oro tai
yra tik "tyla prieš audrą."
Numato, kad vokiečiai grei-
tu laiku užpuls šturmuot
Angliją visu baisumu.

ITALY TORPEDLAIVIAI NU-
SKANDINĖ ANGLŲ SUBMA-
RINĄ IR NAIKINTUVA

Roma, rugs. 22.—Italų
torpedlaiviai nuskaudino
vieną Anglijos submariną
ir vieną naikintuvą Vidur-
žemio Jūroje; sužeidė du
anglų šarvuotlaivius, kaip
praneša italų komanda.

Italų Orlaiviai Du Sykiu
Bombardavo Gibraltarą

Roma, rugs. 22.—Italai
pripažįsta, kad tai jų orlai-
viai dviejis atvejais bombar-
davo ir padegė tvirtovišką
anglų Gibraltarą, prie van-
dens siaurumos tarp Vidur-
žemio Jūros ir Atlanto
Vandenyno. Žuvo vienas
italų lėktuvas.

Boston, Mass. — Komu-
nistų Partijos advokatai
rugs. 21 d. atsikreipė į Ma-
ssachusetts Aukščiausią
Teismą, reikalaudami pa-
naikinti sprendimą tos va-
lstijos Balsavimų Komisijos.
Nes ši komisija uždraudė
Komunistų Partijai išstatyti
savo kandidatus ateinan-
čiuose rinkimuose. Į tą patį
valstijos teismą kreipiasi ir
Socialistų ir Socialistų Dar-
biečių Partijos, kurioms
Balsavimų Komisija taipgi
užgynė dalyvauti rinkimu-
se su savo kandidatais.

Beveik visi laikraščiai iš-
spausdino atsisaukimą Ša-
lies Federacijos Konstituci-
nės Teisėms Ginti. Fede-
racijos pirmininkas yra ku-
nigas O. A. Knox iš Det-
roit. Atsisaukimas sako:
"Jeigu bus naikinamos
mažesniųjų partijų rinkimų
teises, tai grės pavojus, kad
bus sunaikinta ir pati Ame-
rikos demokratija."

Šį atsisaukimą pasirašė
profesorai F. O. Mathies-
sen, Kirtley Mather, Robert
Rankin, H. W. L. Dana, Sa-
rah Stites, D. J. Struck; ku-
nigai M. F. Allbright, The-
odore Deluca, S. H. Fritch-
man, L. O. Hartman ir de-
sėtkai įvairių kitų profesio-
nalų ir intelektualų.

Wardha, rugs. 22.—Visos
Indijos tautinis kongresas
atmetė Anglijos pasiūlymą
plačios savivaldybės po ka-
ro. Indai reikalauja sau
tautinės laisvės dabar, tuo-
jau.

Trockį Užmušė Jo Draugas iš "Ketvirto Internacionalo"

Trockis Buvo Mirtinai Jacksono Sužeistas po Smarkiųjų Bar-
nių; Trockis Negražiai Apsijęs su Jacksono Mergina

Mexico City, rugs. 22.—
Numirė ligoninėje Leonas
Trockis, mirtinai sužeistas
savo draugo. Tas jo drau-
gas — žmogžudys "Frank
Jackson", įėjęs į tvirtoviš-
kai apsaugotą ir ginkluotą
Trockio butą, sukapojo Troc-
ckiui galvą "pikiu" (kirka).
Jacksonas turėjęs ir revolve-
rį, bet nešovė, idant neišgir-
stų Trockio sargai.

Jackson, kurio tikras varda-
s—Jacques van den Dres-
chd, priklausė "ketvirtajam
internacionalui", Trockio iš-
teigtam prieš "staliniską"
Trečiąjį Internacionalą. Per
kelias paskutines savaites
jiedu turėjo smarkiųjų pikty-
ginčių apie "ketvirtojo in-
ternacionalo" politiką, kaip
praneša United Press, ame-
rikinė žinių agentūra.

Trockio sargas Robbins
girdėjo, kad paskutinį kartą
atsilankius Jacksonui pas
Trockį, jiedu piktai susiba-
rė, ir po to Jacksonas ėmė
kapot Trockiui galvą, kaip
teigia pranešimas New
Yorko dienraščiui "Herald
Tribune" iš Meksikos sosti-
nės.

Kai Jacksonas mirtinai
Trockį sužeidė, Trockio sar-
gai užpuolė Jacksoną ir taip
smarkiai jį sumušė, kad ir
Jacksonas tapo atvežtas į tą

pačią ligoninę, kur gulėjo
Trockis.

Ligoninėje Jacksonas ati-
dengė policijai, kad Trockis
"nedžentelmaniškai" elgėsi
su Sylvia Angeloff, gražu-
le Jacksono mylėtine iš
Brooklyno, N. Y. Jinai taip-
gi buvo politinė Trockio se-
kėja ir jo garbintoja. Sylvi-
jos sesuo Rutha andai buvo
viena iš Trockio sekretorių.

Daugiau kaip per šešis
paskutinius mėnesius Jack-
sonas buvo artimas asme-
niškas Trockio draugas ir
nuolat lankydavosi pas jį.
Policija, sergėjanti Trockio
namo vartus, be klausimų
įleisdavo Jacksoną.

"Trockis pasitikėjo Jack-
sonu todėl, kad Jacksonas
buvo susirišęs su trockistų
judėjimu, pirmiau Franci-
joj, paskui Jungtinėse Vals-
tijose," kaip sako New Yorko
"Daily News" korespon-
dentas savo pranešime iš
Meksikos.

Į Jungtines Valstijas
Jacksonas buvo atvykęs su
padirbtais, falsyvais pas-
portais; ir vadinosi laikraš-
tininku.

Dabar ligoninėje Jackso-
nas prisipažino, kad jis yra
sūnus Belgijos diplomato,
gimęs Teherane, Persijoje,
ir kad tikrasis jo vardas
yra J. van den Dreschd.

Moterys Pakorė Pavidalą Senatoriaus Pepperio, kad Jis Agituoja už Versti- ną Kareiviavimą ir Anglijos Rėmimą

Washington. — Šimtas
demonstruojančių moterų
pakorė pavidalą (balvoną)
demokrato senatoriaus Cl.
Pepperio po klevu pievai-
tėje prieš pat Jungtinių
Valstijų kongreso rūmą
Washingtono.

Tuomį jos pareiškė pro-
testą, kad šis senatorius
kursto įvesti verstiną karinę
tarnybą Amerikoje. Jis
taipgi agituoja, kad ši šalis
pervestų Anglijai 50 senes-
nių karinių laivų-naikintu-
vų ir visais būdais remtų
Anglijos karą prieš vokie-
čius, tik kad pati (dar)
Amerika neitų į karą.

Ant senatoriaus Pepperio
pavidalo buvo stambiomis
raidėmis parašyta: "Tsdavi-
kas Pepper".

Policija privertė moteris
nupjauti virvę, ant kurios
buvo pakabintas Pepperio
"balvonas."

Tada demonstruojančios
moterys ėmė spardyti nu-
kritusiąjį Pepperio "statulą"
ir ilgai ją vaikiojo po kon-
greso aikštę, dainuodamos
prieš karą ir smerkdamos
niškos.

AMERIKA UŽGYRE GA- ZOLINO GABENIMĄ I SOVIETŲ SAJUNGĄ

Washington. — Valdiška
Marininkystės Komisija lei-
do Sovietų Sąjungai užcar-
teriuot laivą Californijos
Standard Oil kompanijos
gabent amerikinių gazoliną
į Vladivostoką ar Nagajevo,
Sovietiniame Sibire.

Neseniai pirmiau ta pati
valdiška komisija užgyrė
užcarteriavimą dviejų kitų
amerikinių laivų vežt gazo-
liną iš Californijos į Sovie-
tų Sibirą.

Japonų reikalavimai par-
samdyti jiems amerikinius
laivus gabent gazoliną iš
Amerikos į Japoniją pasku-
tiniu laiku buvo atmesti.

Naziai Uždarė Norvegų
Komunistų Partiją;
Suėmė Jos Vadus

Stockholm.—Slaptoji vo-
kiečių policija (Gestapo)
staiga užklupo Norvegijos
Komunistų Partijos ofisus,
susirinkimų vietas, komu-
nistių laikraščių leidyklas ir
namus komunistų vadų;
daugelį jų areštavo ir už-
darė visas komunistų ir
jų pritarėjų įstaigas.

Nazių valdžios patvarky-
mu, tapo "visiškai" uždary-
ta Norvegų Komunistų
Partija.

Tarp areštuotų Partijos
vadų yra jos pirmininkas
Egede Nissen; "Arbeide-
ren" laikraščio redaktorius
H. W. Kristiansen; advoka-
tas Solheim ir jo žmona ir
kiti.

Naziai taipgi uždarė So-
vietinių Kelionių Biurą ir
suėmė jo vedėją Chr. Heitą.

Pavojus Graikijai

Roma. — Italijos laikra-
ščiai vis pikčiau rašo prieš
Graikiją, kurią vadina ang-
lų talkininke. Reikalauja
apsidirbti su Graikija.

Naujoviški Pabūklai
Raudonosios Armi-
jos Manevruose

Maskva. — Dabar Mask-
vos apskrityje yra daromi
Raudonosios Armijos ma-
nevrai su įvairiais naujais
pabūklais.

Raudonarmiečiai su dide-
liu pasisekimu vartoja dū-
mų šovinius, oro bombas ir
tankų kuopas prieš naujo-
viškiausius apsitvirtinimus.

Manevrai nėra platūs, bet
labai mechanizuoti.

Be kitų pabūklų, šičia
naudojama "sląstai" tan-
kams, požeminės minos ir
specialiai prietaisai prieš
nuodingas dujas. Su jų pa-
galba, sakoma, raudonar-
miečiai gali prasigrumti per
priešų chemines barikadas.

Raudonosios Armijos va-
dai labai pasitenkinę, kad
raudonarmiečiai taip gambiai
veikia visais karo įrankiais.

Nesuranda, Kodėl Eksploda-
vo DuPonto Dinamitas

Gibbstown, N. J.—Fede-
ralės valdžios agentai jie-
škojo priežastį, kodėl sprogo
1,200 svarų dinamito fabri-
ke duPontų kompanijos.
Jie nužiūrėjo, kad gal dina-
mitą padegė kokie sabota-
žuotojai, Amerikos ar An-
glijos priešai; bet jokius pa-
rodymų nesurado.

Dinamito eksplozija už-
mušė keturis darbininkus.
Visų jų pavardės ameriko-
niškos.

L A I S V Ė

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY

The Laisve, Inc.

every day, except Sunday

Established April 5, 1911

427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK

Tel. Stagg 2-3878

President . . . . . Jos. Kalrys
Secretary-Treasurer . . . . . J. Gaslunas
Editor . . . . . Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$5.50
United States, six months	\$3.00
Brooklyn, N. Y., per year	\$6.00
Brooklyn, N. Y., six months	\$3.25
Foreign countries, per year	\$8.00
Foreign countries, six months	\$4.00
Canada and Brazil, per year	\$5.50
Canada and Brazil, six months	\$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Įdomus Dokumentas

Kunigų leidžiamame So. Bostone "Darbininke" (iš rugsj. 20 d.) skaitome:

"Pereitą penktadienį, rugsjūčio 16 d., Bostono anglų kalboje leidžiamas laikraštis "The Christian Science Monitor" atsiklausė kaikiurių laikraščių, įvairiomis kalbomis leidžiamų, ką jie mano apie įvedimą priverstinio kareiviavimo ir pagalbos teikimą Anglijai.

"Už priverstiną kareiviavimą pasisakė du italų, vienas graikų, vienas lenkų ir vienas lietuvių.

"Prieš konskripciją: vienas italų, vienas žydų.

"Už teikimą pagalbos Anglijai: graikų, lenkų, lietuvių, žydų. Prieš teikimą pagalbos Anglijai: trys italų laikraščiai.

"Kas gi tas lietuvių laikraštis. Tai "Keleivis", kuris skaitosi atstovaujantis socialistus ir sakosi reiškiantis daugumos lietuvių nuomones.

"K-vio' redaktorius štai ką pasakė: "Keleivis (Traveller), Lithuanian Weekly, Stanley Michelson, editor and publisher, said:

"I think we should have conscription in this country. We are for it. I feel also that the United States should give England all the support it can.

"We are strongly for Mr. Roosevelt's foreign policy, and also for his home policy.

"There are between 10,000 and 12,000 Lithuanians in Boston. However, our paper has a national circulation, with readers all over the country. We have 20,000 subscribers. The great majority of Lithuanians favor conscription and aid to England."

"Nesvarbu kokią nuomonę pareiškė Michelsonas, tai jo dalykas. Bet kada jis sako, kad "dauguma lietuvių pritaria konskripcijai ir pagalbai Anglijai," tai įdomu iš kur jis tai sužinojo?"

Pasirodo, kad Michelsonas, pareiškdamas tokią nuomonę angliškam dienraščiui, smarkiai ir labai smarkiai pamelavo! Amerikos lietuvių visuomenės dauguma, kaip ir visos Amerikos visuomenės dauguma, yra priešinga konskripcijai—verstinam ėimimui kariuomenėn taikos metu.

Taip pat, Amerikos lietuvių dauguma, kaip ir visos Amerikos visuomenės dauguma, nenori, kad mūsų kraštas būtų įtrauktas į europinį karą.

Iš kur mes tą žinome? Mes žinome, nes tenka dažnai važinėti po lietuvių kolonijas, dalyvauti masiniuose mitinguose ir organizacijose; visur yra reiškiamas priešingumas konskripcijai taikos metu; visur yra reiškiamas priešingumas įvėlimui mūsų krašto į europinį karą.

Jei pamisime Amerikos visuomenę—tą patį pamatysime.

Katalikų ir kitų tikybų organizacijos, darbo unijos—ADF ir CIO—griežtai stovi prieš konskripciją. Tūkstančiai visokių klubų ir organizacijų pareiškė savo protestus prieš verstiną kariuomenėn ėmimą taikos metu. Laikraščiai, kurie vedė tuo klausimu anketas, atsiklausimus savo skaitytojų—tą patį pasako. Niekas šiandien neabejoja, kad daug-

ma Amerikos žmonių yra priešingi verstinam kariuomenėn ėimimui taikos metu.

Jei pasimsime Amerikos lietuvių spaudą, tai matysime, kad akieplėškiečiai už karą pasisako tik t. v. socialistinė spauda.

Negražu kalbėti žmonių vardu, kurių neatstovauji, p. Michelson!

Trys Pabėgėliai iš Marijampolės

"Lietuvos Aidas" praneša, kad po perversmo Lietuvoje, trys marijampoliečiai išnešė savo kudašius pas Hitlerį: Stasys Čenkus, Stasys Tareila ir A. Lileikis.

Du iš jų 1935 metais padėjo Smetonai šaudyti Suvalkijos ūkininkus, o vienas yra buvęs žvalgybos viršininkas ir dėlto daugelį nekaltų žmonių yra suterorizavęs.

"L. Aidas" (iš liepos 6 d.) primena: "Geriau pažįstą bėglius marijampoliečiai tvirtina, kad jiems užsienyje gyventi būsią tikrai neboga, nes jie tarnavo neveltui ir buvo pakankamai apskrūs pagauti pinigą."

Mes pridėsim: Amerikos kunigai, socialistai, ir fašistai renka aukas tokiems, kaip šie pabėgėliai, taigi jiems juodu dienų išviso neteks matyti.

Raus su Šaknimis Šovinizmą

"L. Aidas" (iš birželio 27 d.) rašo:

"Vienas pagrindinių smetoninio režimo ramsčių buvo antisemitinis kiršinimas. Smetonininkai kiršino prieš žydus, nes suskaldžius lengviau valdyti, nes Smetonos vadovaujamoji buržuazija norėjo eksproprijuoti žydiškosios buržuazijos turtus, nes antisemitizmas padėjo jam cementuoti ir stiprinti savo eiles, nes antisemitizmas padėjo jam kovoti prieš komunizmą Lietuvoje, prieš nuširdžią draugystę su Sovietų Sąjunga. Todėl nenustabu, kad smetonininkai nesivaržė dėl priemonių tautoje neapykantos nuodus skleisti. Jiems tik šmeižtas ir melas, šlykščiausias insinucijos ir prasimanymai. Visiokiomis priemonėmis ir visokiais būdais kurstė jie tautinę neapykantą Lietuvoje.

"Smetonininkų režimas žlugo, kartu su savim jis turi nusinėsti į kapus ir bet kokį tautinį antagonizmą. Liaudies valdžiai, turinčiai viso krašto pasitikėjimą, nereikia skaldyti, kad galėtų valdyti. Valdžiai, kuri buvo sutikta su didžiu entuziazmu krašte nereikia siundyti vienos gyventojų dalies prieš kitą, kad maitatyje galėtų pati naudotis, valdžiai, kuri nesirengia tarnauti nei vienai buržuazijos grupei, kad ir kokios ji būtų tautybės.

"Todėl visai suprantama, kad vyriausybė savo pirmame žodyje į laudį paskelbė kovą šovinizmą kiršinimui. Dabar reikia ji energingai pradėti vykdyti, ir į pagalbą vyriausybei turi ateiti visuomenė. Darbo bus daug, per savo viešpatavimo laiką smetonininkai suskubo nemaža žmonių apnuodyti šovinizminiu svaiguliu.

"Kovai su šia apgaule turi būti mobilizuojama visa, kas krašte yra dora ir žmoniška. Kas nepripažįsta tautų lygybės, kas nepripažįsta lygių teisių visoms tautoms ir kalboms, tas neturi mažiausios teisės pretenduoti į pažangaus žmogaus vardą, tas yra smetonininkų pakalikas, tam vieta smetonininkų tarpe. Kas pasiduoda antisemitinei agitacijai, tas pasiduoda smetonininkų agitacijai, tas eina kartu su krašto priešais prieš visą laudį, tas padeda krašto priešams kovoti prieš naująją vyriausybę už smetonininkų režimą.

"Kovoje su antisemitizmu ir šovinizmu negali būti jokio kompromisų ir jokių nuolaidų, nes atgimstančioje Lietuvoje nėra ir negali būti "antisemitizmo problemos", o yra tik smetonininkų priešai, kovotojai dėl Naujos Lietuvos ir smetonininkų draugai, liaudies priešai.

"Visų Lietuvoje gyvenančių tautų brolybė yra pagrindas mūsų laisvei augti ir stiprėti, ir mes negalime leisti priešui slapstyti po jam patogiomis kaukėmis."

tančių pėdų ir daugiau laidegino bei susprogdino daugelį tų baliūnų ir padarė tuos tinklus beverčiais kas liečia Londono saugojimą. Todėl anglų vyriausybė dabar visiškai pašalino tą baliūnų ir vielių apsaugą.

Laiškas iš Laisvos Lietuvos

Rašo Buvęs Brooklynietis, J. Samulaitis

Dienraštis Laisvė, Brooklyn, N. Y.

Marijampolė, Lietuva. Liepos m. 8 d., 1940

Brangūs Draugai, laisviečiai!

Tuoj bus 20 metų, kaip esu Lietuvoje. Per tą laiką gal porą kartų esu matęs brangų dienraštį "Laisvė", tai mano mylimas laikraštis, kurį aš, būdamas Amerikoje tarpe 1913 — 1920 skaičiau, platinau ir jame bendradarbiauau, redaguojant drg. Leonui Prūseikai.

Brangūs draugai. Mes esame laisvi. Mūs džiaugsmui išreikšti trūksta žodžių. Žinau, jūs draugai džiaugiatės kartu su mumis ir suprantama, čia ištikro yra kuo džiaugtis. Lietuvoje visur plevėsuoja raudonos vėliavos; jos reiškia Lietuvos liaudžiai galutinę LAISVĘ, kurią mums atnešė galingoji SSSR Raudonoji Armija. Sovietų karių pal mus yra daug... tai malonūs, priimni, tvarkingi, drausmingi ir geri. P pinigų visi turi, visur moka litais, vienu žodžiu, tie svečiai mums, kaip mažai valstybei, netik reikalingi, bet ir pageidaujami.

Tautos "vadas" A. Smetona pabėgo, kaip šeškas. Unaravai valdė, "garbingai" pabaigė; vadas pabėgo su keliais savo pakalikais, Jurgis Jokimas, buvęs brooklynietis, Juozas Kupčiūnas ir aš siunčiame jums, draugai, širdingiausias linkėjimus. Ir prašome nors kada ne-kada atsiskit "Laisvės", "Vilnies" ir šiaip literatūros, kas liečia darbo klasės reikalus.

Žlugus Lietuvoje despotizmui, brangūs draugai, galėsite laisvai atlinkyti brangią savo tėvynę, laisvės ir darbo žmonių respublika.

Draugai, karštai spaudžiu jums dešines.

Juozas Samulaitis.

P. S. Tiek Marijampolėje, tiek kituose Lietuvos miestuose, skamba mūs karių ir Sov. karių dainos, plevėsuoja raudonos vėliavos, padange raizos Sov. greičieji lėktuvai, šliaužioja auto greičių tankai ir Lietuvos liaudis, į tą viską žiūrėdama, stebisi ir džiaugiasi, nes žino, kad tas viskas reiškia galutiną išsivadavimą iš buvusios voldemariškos ir smetoniškos raketierių ir genstierių gaujos. Tai tikra buvo Bek-enderių šaika.

Nuo šiol mūsų kariuomenės vadinsis Liaudies Kaugijos, nes per tuos beveik

15 metų visa Lietuva buvo apstatyta įvairiaisiais: "pareigūniais", valdininkais ir valdininkėmis, ypatingais tautos atstovais, inspektoriais, direktoriais, vakmistras, brigadų generolais, ir t. t. Vienu žodžiu, jeigu suminėti tą visą šlamštą, kurį turėjo vilkti ant savo sprando Lietuvos liaudis, siaučiant smetonijadai, šiame laiške nepakaktų vietos. Visa tauta buvo sekama ir terorizuojama smetoniškos žvalgybos. Smetonos darbo "samagonas" buvo pardavinėjamas visur ir visuomet, net pirmą dieną Velykų... kai tuo tarpu visos kitos įstaigos turėjo būti uždarytos, kaippo metinės šventės progą.

Žinau, draugai, šis mano laiškas jus pasiekė žymiai pavėlavęs, nes siaučiant imperialistiniam karui, visas pasaulio susisiekimas pajręs; tokiu būdu, kada skaitysite šias eilutes, pās mus bus jau daug kas pasikeitę; žinoma, viskas į gerąją pusę... ir labai galimas daiktas, kad Lietuva jau bus 13, arba 14-ta Sovietų Respublika unijoje su galingąja ir garbingąja Sovietų Sąjunga. Mum tikėti nereikia; mes žinom.

Jurgis Jokimas, buvęs brooklynietis, Juozas Kupčiūnas ir aš siunčiame jums, draugai, širdingiausias linkėjimus. Ir prašome nors kada ne-kada atsiskit "Laisvės", "Vilnies" ir šiaip literatūros, kas liečia darbo klasės reikalus.

Žlugus Lietuvoje despotizmui, brangūs draugai, galėsite laisvai atlinkyti brangią savo tėvynę, laisvės ir darbo žmonių respublika.

Draugai, karštai spaudžiu jums dešines.

Juozas Samulaitis.

P. S. Tiek Marijampolėje, tiek kituose Lietuvos miestuose, skamba mūs karių ir Sov. karių dainos, plevėsuoja raudonos vėliavos, padange raizos Sov. greičieji lėktuvai, šliaužioja auto greičių tankai ir Lietuvos liaudis, į tą viską žiūrėdama, stebisi ir džiaugiasi, nes žino, kad tas viskas reiškia galutiną išsivadavimą iš buvusios voldemariškos ir smetoniškos raketierių ir genstierių gaujos. Tai tikra buvo Bek-enderių šaika.

Nuo šiol mūsų kariuomenės vadinsis Liaudies Kaugijos, nes per tuos beveik

čiagalviškumas ir kvailas išdidumas su šaknimis bus išrautas iš visų Lietuvos gyvenimo sričių. "Ponų" bus tik tas vadinamas, kuris gaus "liaudies priešų" vardą.

Ruošiamės Seimo rinkimams.

Viso labo!

J. Samulaitis.

Prieš Amerikos Karo Laivų Perleidimą Anglijai

Washington. — Pirminkas senato komisijos laivyno reikalais, senatorius Walsh vadovauja kovai prieš tuos, kurie norėtų Anglijai pervers 50 Amerikos karinių laivų-naikintuvų.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

Jaunai Mergaitei, Montello.

Jūsų korespondencija apie klerikalų prakalbas negalime pasinaudoti, talpiname anksčiau gautą. Ačiu už rašinėjimą. Tik prašome visų korespondentų nerašyti daug apie Lietuvos liaudies priešų prakalbas, neverta mūsų laikraštį kartoti visas jų piktas kalbas ir prasimanymus. Visur jie tuos pat melus skleidžia.

KIEK UŽMUSTA IR SUZEISTA VOKIEČIŲ

Vokietijos valdžia liepos 3 d. paskelbė, kad iki tol šiame kare buvo užmušta 38,953 vokiečiai, sužeista 142,950 ir be žinios dingę 24,169.

DARBININKŲ SVEIKATA

DR. J. J. KASKIAUČIUS
830 Summer Ave. Newark, N. J.
Tel.: Humboldt 2-7964

Odos įdegimas nuo Dažų
Drauge gydytojai, aš ir vėl į jus su svarbiu klausimu. Per paskutinius kelis metus jūsų patarimai daug padėjo—netik man pačiai, sulaukus 47 metų amžiaus, atsistoti ant 30 metų amžiaus kojų, bet padėjo ir mano dukrelėm ir mano draugams. Kai aš buvau 30 metų amžiaus, aš nesijaučiau taip gerai ir gyvai, kaip aš jaučiuos dabar, nuo jūsų patarimų.

O dabar mano tas klausimas. Mano 22 metų amžiaus dukrelė jau antri metai, kaip dirba sunkelių dirbtuvė, kur vartojama visokie dažai (diers factory). Kelis mėnesius padirbus, pradėjo ją išberti pūkais apie krūtinę, apie juosmenį. Jie neišnyksta, bet da daugiau atsiranda, nieži ir atrodo, kaip kokios vočiukės.

Buvo pas kelis gydytojus, nieko negelbėjo. Dabar ją gydo vienas gydytojas. Sakė, jai esanti odos liga, koks įdegimas nuo dažų, nuo spalvų. Taip gal ir būtų gerai, kaip jis daro, bet man nepatinka jo priskirta mergaitei dijeta. Jai nevalia valgyti nieko, o tik avienos mėsos, ryžių, grūšių ir gerti vandens. Kodėl ji negalėtų dar ir nors kiaušinio trynių, pieno, žalių daržovių, vaisių. Tegul jau jai netinka riebaluoti daiktai, bet, man rodos, vištiena, jaknos, virta jautiena neturėtų kenkti. Juk pirma visa ką valgydavo, ir sveika buvo, jokios odos ligos neturėjo, kol nedirbo tame fabrike.

Tai man regis, kad, nevalgant daugelio sveikų valgių, jai da blogiau gali būti. Aš manau, kad jai koks geras geležies stiprylas, geležinė druska su trupučiuku vario, galėtų būti gerai. Žinoma, aš sutinku su ultra-violetiniais spinduliais,

kad nuo jų ir odai geriau. Bet jis traukia jai kraują iš rankos ir vėl atgal įleidžia į strėnas. Aš nežinau, ar tai jai gerai daro.

Atsakymas.

Jūs, Drauge, turite visai teisingą nuomonę. Iš tikro, atrodo loginga su maisto klausimu, kaip kad Jūs sakote. Ji pirma valgydavo visa ką ir jai oda buvo graži sveika ir visa buvo sveika, tai dabar jai labai jau siaurai apriboti dijetą geran neišėty. Patarčiau jai duoti įvairesnio maisto. Žinoma, jeigu tas gydytojas būtų mergaitei daręs tam tyčia odos tyrimus ir būtų suėkęs, kad ji turi ligos jautrumo (alergijos) link tūlių valgių, tai jau būtų kas kita užginti tą ar kitą valgį. Bet dabar, taip nedavangant, mergaitei pasidarys avitaminozas ir organizmas apsilps dėl stoko vitaminų ir mineralų, be kurių negali būti nei sveiktos nei gyvybės niekam.

Ultra-violetiniais spinduliais švitinimas, be abejojimo, gerai ir odai ir visam organizmui. Kraujo perleidinėjimas (autohemoterapija) dažnai duoda gerų pasekmių. Bet, man rodos, gydytojas turėtų odos tyrimais iširti, kokie būtent tų dažų jai odą gadina. Ir paskui reikėtų tokių dažų šalintis, kad su jais nesusedūrus. Kitokesnį kokį darbą, gal kokiam kitam skyrūje, jai reikėtų gauti.

Ir, be to, duokite dar jai Vitaminų preparatų, ypač to pacio esmingojo vitamino B mišinio: Vitamin B Complex, bent po kelias kapsules 3 kartus kas diena, su maistu. Zuvų aliejaus kapsulės arba pilniukės irgi eiti geran. Geležies stiprylas irgi. Daugiau gryno oro, saulės, pasivaikščiojimo.

Klausimai ir Atsakymai

Klausimas:

(1) Ar dabartiniu laiku galima atsitraukti iš Lietuvos žmogų, kuriam dokumentai iš šios šalies gatavi. Ir jeigu laivais negalima, tai ar galima orlaiviais paimti ir kiek ta kelionė kaštuoty?

(2) Ar Amerika įsileidžia Rusijos piliečius ir ar Rusija įsileidžia senus piliečius?

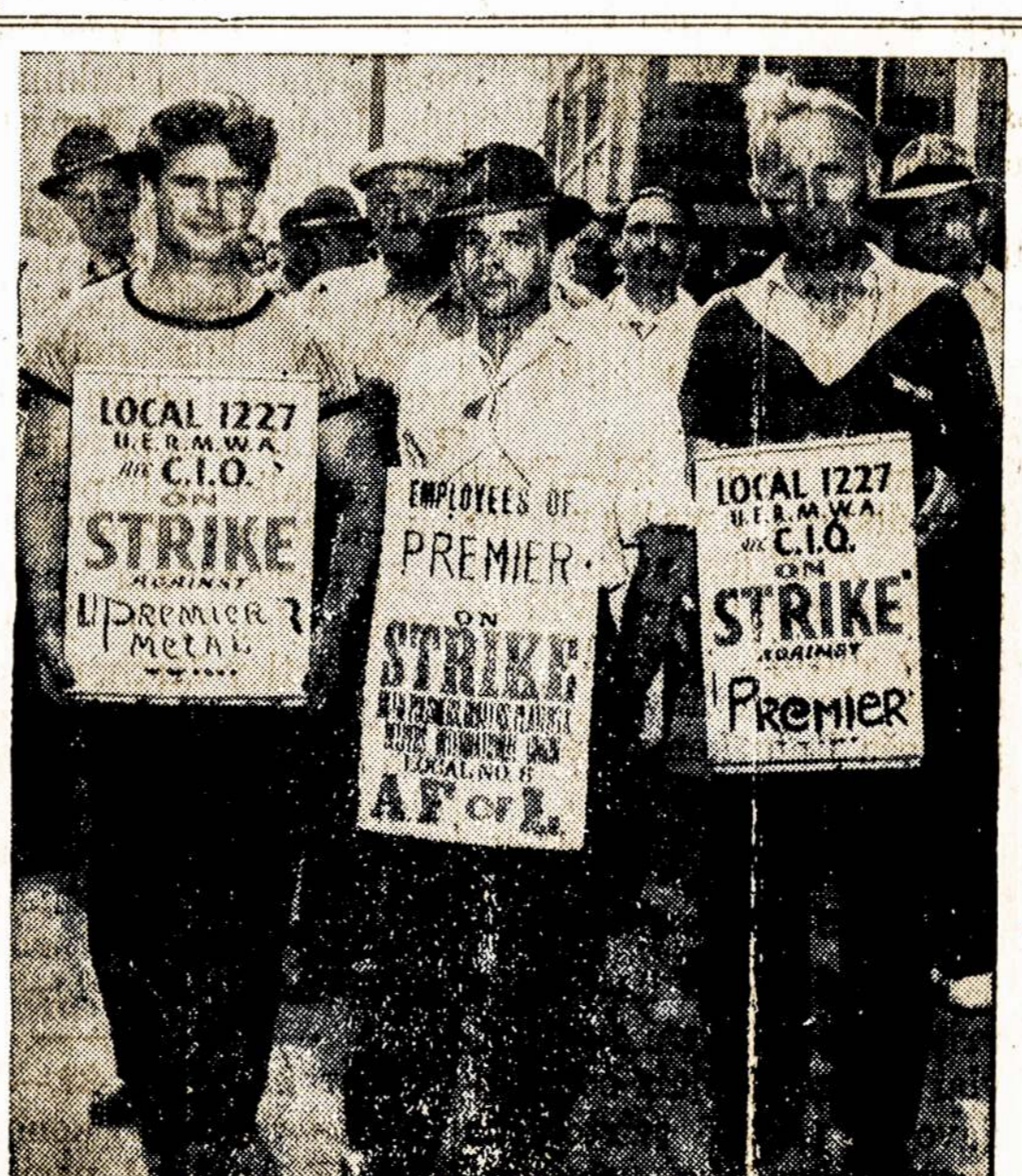
R. S., Jūsų Skaitytojas.

Atsakymai:

(1) Dabar atsiimti iš Lietuvos žmogų veik neįmanoma, nes neina laivai. Tiesa, bus atsitikimų, kad vienas kitas pramuks pro kitas šalis, bet tas reikalas daug pinigų. Orlaiviais kelionė, kiek mums žinoma, atsiena tūkstančiams dolerių ir tas darbininkams neprieinama.

(2) Dabartiniu laiku į Ameriką neįleidžiama joki kitų

šalių piliečiai, išskiriant tik počius, kunigaikščius, "karo pabėgėlius," tai ir iš Sovietų įleidžiami tik tie žmonės, kurie važiuoja su svarbiais reikalais. Mes nei nežinome, kad Sovietų piliečiai norėtų važiuoti paprastai čia gyventi, kuomet jie žino, kad milijonai žmonių be darbo. Kas dėl įleidimo į Sovietų Sąjungą, tai visi buvę senos Rusijos piliečiai daugiau nesiskaito Sovietų Sąjungos piliečiais ir jie neturi teisių grįsti kitaip, kaip gaunant specialį leidimą iš Sovietų valdžios. Taip pat ir lietuviai, kurie buvę caristinės Rusijos piliečiais, kurie nėra Jungt. Valstijų piliečiai, tai jie nebuvo nei Rusijos, nei Lietuvos piliečiai. Kada važiuodavo į Lietuvą gyventi, tai turėdavo tam gauti Lietuvos sutikimą. Tas bus ir ateityj.

ADF ir CIO unijų nariai pikietuoja bendrai Premier Metal Etching Kompaniją Long Island City, N. Y. Vadinais, abiejų organizacijų nariai gražiausiai susitaiko, kai tenka bendrai kovoti už bendrus reikalus.

VOKIEČIAI SUSPROGDINO ORINES LONDONO APSAUGAS
London, rugsj. 19.—Anglai iki šiol turėjo aplink Londoną baliūnų ratą, kuri nuo žemės iki 20 tūk-

Automobilis Kalba

Kurie šiuos žodžius skaitantieji esat buvę Pasaulinėje Parodoje, tai veikiausiai esat matę įvairių technišku kurjuzų, šposų, o kartais žmogus pats sau nevirinini, žiūrėdamas į kokį nors negyva daiktą šokinėjanti, kryptantį ar kalbantį.

Gal būt esat matę General Electric kalbantį, judantį ir kitokių šposus darantį "Robotą". Gal būt teko matyt kabanti ore rašomoji mašinėlė be jokiu vieliu ar virviu. Veikiausiai teko jums aplankyti stiklu išdirbystės namą, kuriame apart kitų kurjuzų galėjote rasti viename pasakiškai gražiame darželyje keletą veidrodžių, kur vienas veidrodinis padaro normališką žmogų trumpu, kaip kulbukė, kreviu, kaip alkinė. Vidutinis žmogaus kaklas pasidaro kaip žirapos! O jau kojos—tai kelių sieksnių ilgumo!...

Bet tai dar vis, rodos, ne tiek čudni instrajai.

Bet šį rožą tai Džukelį viečiai suglūmino Chryslerio name kalbantis automobilis...

Štai, pasiskaitykite, tą visą procedūrą, kaip tas 20-to šimtmečio moderniškas vežimas be žmogaus rodo "stebūklus": juda, kruta, kalba, romansuoja ir vienas važinėja.

Susėda kokis tūkstantis su virš stebėtojų i sėdynes; o viduje, tokioje duobėje, randasi graži platforma, ant jos stovi geltonas moderniškas automobilis... Prie automobilio stovi su garsiakalbiu rankoje vyras; publikai apsiraminus, tas vyras perstarto, kad šis automobilis absoliutiškai niekur nesujungtas jokiomis vielomis, ir jo viduje nėra jokios gyvybės, tačiau jis į jus dabar kalbės:

Vietoj Miestelio Liko Tikslai Ūkis

Iki 1860 m. Tučių dvarą valdant Fel. Kontrimui, tarp dabartinės Tučių II mokyklos ir Smiltynės miško, prie pat vieškelio buvo mažas Baltakių miestelis. Kontrimas čia norėjo pastatyti bažnyčią, kuriai vieta buvo parinkta Smiltynės miške esančiuose senkapuose ir įkurti čia didesnį miestelį.

Tačiau, Kontrimui prisidėjus prie 1863 m. sukilimo, jis buvo areštuotas ir uždarytas Šiaulių kalėjimam, kame 1865 m. mirė.

Po to miestelis pradėjo nykti ir per keletą metų jo visai nebeliko.

Buvusio miestelio vietoje yra įsikūręs Žukausko ūkis. Tik apylinkės šimtamečiai seneliai beprisimena buvusį čia, miestelį ir jo steigėją Kontrimą.

London, rugpj. 19.—Daugumą Anglijos laikraščių kritikuoja savo šalies valdžią, kad ji nepraleidžia žinių apie pasekmes oro kautynių su vokiečiais.

—Hello, everybody! How do you do?... (Sveiki, visi! Kaip jūs gyvuojate?)—Pasigirdo gražus, garsus balsas iš to automobilio.

Automobilis sunkiai atsindūsta, nusikosti ir vėl toliau kalba:

—Štai, ta mergina, kuri sėdi priešais mane, turi puikias kojas, žydras akis, rūko cigaretę... Aha... gal pavelytų ir man užtraukti dūmką to pačio cigareto?

Stovėjęs vyras patarnauja—paprašo cigareto, atneša ir prikiša prie "motgaro" priekio; pakyla didokas kamuolys dūmų; padėkoja automobilis už cigaretę ir pasako cigareto vardą: "Philip Morris"...

—Well, kas sutiktų parodyti šiam vežimui bent vieną dolerį?—paprašo stovintis gretimai automobilio vyras.

Vienas iš stebėtojų išima dolerį ir paduoda tam vyrui; jam belaukiant rankose, automobilis perskaito teisingai dolerio numerius... O stebėtojų nuostaba! pakartoja tuos pačius numerius iš atbulos pusės...

—O ten, ana, į kampa, su balta bliuzele sėdi žavėjanti panelė... Gal malonėdum ateit prie manęs ir padarytum pažintį?—pakalbina automobilis ir truputėlį pavažiuoja vienas pirmyn. Mergina susijaudina, ir atsiskako nuo pažinties. Tuomet kalbina kitą, ir kita atsiskako, tuomet trečią. Pastaroji, matomai drąsesnė; atėjo arčiau.

Suplasnojo "motgaro" dangščiai tartum paukščio sparnai; o kada mergina palietė ranka jo priešakį—pasigirdo garsus plekštelėjimas... Pabučiavo! —Pasiziūrėkite mano motoro.—Paprašo automobilis. Ir dangščiai atsidengia patys; mergina apžiūri.—O dabar, panele, nesisarmatyk pažiūrėt mano užpakalinio bakso:

Prieina mergina prie užpakalinio "bakso"—pats lengvai atsidaro; ji apžiūri.

—Dabar pažiūrėkite mano viduj, sėdynių ir kitko,—automobilis mandagiai pakviečia. Duryš pačios visur atsidaro. Mergina, kad ir bailiai įlipa, atsisėda. O tuo kart duryš blynk!—užsidedarė ir važiuoja... Mergina pradeda rėkt. Jis sustoja, merginą išleidžia ir pakviečia ją pasivažinėti ant ilgesnio "raido", bet mergina atsiskako. Tuomet automobilis pasako "good bye"! ir su langų valytojais—vaipieriais pavirginęs merginai, mandagiai palinkėjęs jai geros "laimės"—nutilo.

Stebėtojų visų akys išsprogę linkui šio "stebūkladario", ką jis daugiau parodys, bet ten pat stovintis vyras pareiškia, jog ceremonijos pasibaigė. Ačiū už pažiošėjimą! Užleiskite kitiems ponams vietas...

Stebėtojai vienas į kitą nusišypso, galvas pakraipo ir eina toliaus.

(Tąsa ant 7-to pusl.)

MĖSĖDŽIAI AUGALAI

Šiaurės Amerikos balose yra augalas, kurį mokslininkai pavadino saracenija. Įdomūs yra to augalo lapai. Susirinkę vainiku prie gėlės stiebėlio pamato, jie guli ant žemės. Kiekvienas lapas lyg koks maišas yra susiaurėjęs prie žemutinio ir viršutinio galo ir išsipūtes per vidurį. Ties angele, einančia į maišo vidurį, kėpso žalia lapo plokštelė su raudonos spalvos gyslelėmis. Ši plokštelė yra panaši į strągę ir surenka lietaus lašus. Iš ten lietaus vanduo patenka į maišo vidų ir pripildo jį beveik pusiau. Maiše visuomet yra truputis vandens, net didžiausiai sausras esant.

Saracenijos lapai tarnauja kaip duobelės įvairiems vabzdžiams gaudyti, ir sparnuotiems ir besparniams. Pastebėję iš tolo lapų viršūnes su ryškiomis spalvomis, vabzdžiai prisitartina prie jų ko nors gardaus pasmaguriuoti. Jiems saracenijos lapai turi puikų jauką. Maišų viduje, ties pačiu įėjimu guli peršviečiami valgomos sunkos lašeliai. Prie jų ir selina vabzdžiai. Pažvelgęs į lapo vidų vabzdys nusileidžia vis giliau ir giliau; o jo kelias lygus, tarsi poliruotas,—vos susilaukysi ant kojų, o dar greičiau paslysi ir pliumpterėsi tiesiog į vandenį.

Kas gi toliau? O toliau skenduolis pūva, skaidosi, ir supuvusias jo kūno liekanas įeiliupia saracenijos lapo sienelės. Kartais gerokas lapo trečdalis esti pripildytas pū-

vančių vabzdžių, kurie atėjo pas lapą skanumynų, o netikėtai gavo mirtį.

Pasirodo, kad yra mėšėdžių augalų, ir jų esama net gana daug: per penkis šimtus įvairių rūšių. Žymiausias iš jų yra: skendėnė, įvairios kausagėlės, kausalapiai, saulės ašarėlės, musėgaudės. Šias visas gėles labiausiai mėgsta musės, vabalai, uodai, drugeliai, skruzdėlės. Iš jų lavonų gaunasi dvokiantį, rusva bliuzra, kuri persisunkia į lapo vidų, o iš ten jau išnešiojama yra po viso augalo kūną, maitindama jį.

Yra vienas augalas dar ypatingesnis. Tai kausalapų šeimos nepentesa. Pasitaroji savo kaušo dugne turi rūkštų skystį, kuris net suvirškina į kausą patekusius vabzdžius apytikriai taip pat, kaip žmogaus skilvio syvai virškina mėsos gabalus. Ir štai kas čia ypač įstabu. Jei kausė nėra vabzdžių, tai ir skysčių jame yra maža, be to, jis yra vandeningas ir mėsos virškinti negali; o kuomet į nepentesos kausą patenka vabzdžiai, tai nuo jo sienelių gausiai ima tekėti rūkščių syvų lašeliai.

Kas pirmą kartą girdi apie tokius augalus, tas, gal būtų paklaus; o ką jie veikia, jei ant jų lapų padėti akmenėlių, smėliukštį, šiaudėlį—vienu žodžiu—ko nors nevalgomo? Nieko: mėšėdis augalas net nekrūptelės.

Skraidyti—Senas Žmogaus Noras

Žmogus nuo seniausių laikų norėjo pakilti aukštin ir kaip paukštis skraidyt. Senovės helenai (graikai) turėjo pasaką, kaip pabėgęs iš nelaisvės Dedalas su savo sūnum Ikaru pasidarė iš paukščio plunksnų ir vaško sparnus ir pakilo skristi. Tačiau peraukštai į saulę pakilę, tai saulė sutirpinus vašką, nupuolė sparnai, ir tie du lakūnai nukritę žemyn.

Istoriniai užrašai rodo, kad mokslininkas matematikas Architas iš Tarento 1513 metų atgal pagamino lėktuvuką vadinamą skraidančių balandžių.

Chinų istoriniai padavimai pasakoja, kad jų tautietis Gan-Lijus 1734 metais atgal daręs skraidančių aitvarus, ir jie buvę varčiomai priešui gsdint kare.

1060 metais užsimušė anglas Oliveris, bedarydamas skraidymo bandymus.

Italų artistas mokslininkas Leonardo da Vinci darė skraidymo bandymus 1519 metais.

Pirmąjį sklandytuvą pastatė vokiectis Meyerwein 1680 metais.

1871 m. Penautas pritaikė lėktuvo modeliui variklį pagamintą iš gumos ir labai stebėtinai žmones tuom savo išradimu. Pirmąus buvo naudojamos plieninės spi-

ruoklės lėktuvų modeliams varyti.

O. Lillienthalis su savu sklandytuvu padarė per du tūkstančius skridimų.—Sklandytuvas tai lėktuvas be motoro ar variklio.

Amerikiečiai bro liai Wrightai pirmą kartą iškiolo į erdvę su savo motoriniu lėktuvu 1903 metais. Nuo Wrightų išradimo ir prasiidėjo spartus praktišku lėktuvų tobulinimas. Nuo kelių mylių per valandą lėktuvai buvo taip išbulinti, jog dabar gali skrist 350 mylių per valandą; o tūli kariniai lėktuvai siekia jau beveik 500 mylių per valandą.

Europoje yra sporto lėktuvėlių, kurie vadinami "blusomis". Šie lėktuvėliai būna vos dviejų jardų ir kelių colių ilgio ir suvarčtoja tik tiek gazolino kaip motorinis dviratis.

O kai kurie, skrendanti per vandenynus lėktuvai, panešą iki 100 žmonių.

Lėktuvai daug yra padėję mokslui, ypač tyrinėjant vietas, kurios kitaip būtų beveik nepasiekiamos. Lėktuvais apskraidytas žemės rutulys, o Sovietų Sąjungos lakūnai perskrido šiaurinį žemės ašigalį (polių), nugaleidami visus jo pavojus.

Lemiamoji orlaivininkystės reikmė dabartiniam kare jau visiem žinoma.

T. G.

Saulė—Sniego Gamintojas

Žiemos metu labai daugelyje vietų ir dažnai ištiesomis dienomis nematyti saulės. Bet ir žiemos metu saulė mums siūnia savo dovanas. Šilimą ji atiduoda pietiniam žemės pusrutuliu, bet užtat šiaurės pusrutulį apdengia baltutėle sniego antklode. Ir tos sniego antklodės, žiemai prasidėjus, kaip tik labai laukia žmogus ir gamta.

Be saulės nebūtų sniego. Jei vienoj vietoj sninga, tai kitoj vietoj saulės spinduliai jau iš anksto yra išgarinę į orą nemažai vandens. Be saulės vanduo sušaltų į ledą, bet už tat nebūtų jokio sniego. Atmosferos aukstumose neatsirastų snagių. Ir todėl net ir apsiniaukusiomis dienomis mes turime prisiminti saulę, kuri savo šilima ir šviesa jau du bilionus metų žiemą ir vasarą sprendžia žemės likimą. Nebuostabu, kad šią didžiąją ir mums prielankiąją žvaigždę, kuri pasaulio erdvėje yra mums visų arčiausia, savo laiku senovėje žmonės laikė dievu ir jai meldėsi.

SNIEGO GIMTINĖ

Vandens garams aukštuosiose oro sluokniuose tirštėjant, susidaro šešiakampės ledo kristalo plokštelės. Jos labai menkutes ir nuo mažiausio oro judesio krinčia žemyn neišlaikydamos pusiausvyros. Didžiuma aukštųjų debesų kaip tik susidaro iš tokių smulkių ledinių kristalų. Jei vandens garų ore daug, o temperatūra šaltėja, tai šešiakampės plokštelės kiekviename savo kampe užsiaugina dar ledinius ūsus arba spindulius. Tie spinduliai vėl gali išsiskoti ir tokiu būdu susidaro snagė. Ji, pasidariusi sunki, nebegali išsilaikyti ore ir leidžiasi žemyn.

Jei su sniego žvaigždutės išsiskojimai dideli, tai tas rodo, kad garų sutirštėjimas ore vykęs greitai ir žemuosiuose sluokniuose. Greitas ir gausus snigimas dažnai rodo, kad šaltis vyksta visiškai netoli žemės. Sniego žvaigždėlės krinčiant žemyn gana šiltu oru, atsikiros žvaigždelytės susijungia ir sušąla į vieną vietą, tuo būdu susidarydamos sniego kruopomis. Mažos sniego kruopos leidžiasi žemyn maždaug vieno jardo per sekundę greičiu. Toks pat greitis yra ir didesnių snagių.

SNIEGAS IR AUGALAI

Sniego dangos didelė reiksmė yra žemės ūkiui ir drauge žmogaus gyvenimui. Po sniego yra žymiai šilčiau negu laisvame ore. Po sniego dangą įvairūs augalai ir medžių šaknys daug lengviau perneša žiemą. Nuo speigo nesant sniego dažnai nušąla medžiai ir augalai. Tolimoje šiaurėje medžiai ir krūmai išlieka gyvi tik tiek aukštai, kiek jie buvo apsnigti. Šakas ir viršūnes nukūta speigas. Todėl prie taip vadinamo šiaurės speigračio visų krūmų aukštis dažniausia yra kaip tik tai

toks, kiek žiemą iškrinta sniego. Šakos savaime nusileidžia palei žemę ir žiemą išsaugo savo gyvybę. Rusai, žinodami šią taisyklę, Sibire net obuolių ir kriaušių sodus peraugina pritaikindami prie žiemos šalčių, tai yra šakas nulenkdamai palei žemę.

LEDYNAI

Maža sniego danga kai kuriomis apstovomis vadinama didelį geologinį vaidmenį. Aukštuose kalnuose ir daugelyje poliarinių sričių sniegas nenutirpsta nei vasarą, taigi, jis ten būna ištiesis metus. Tokie kalnai jau iš tolo blizga baltomis savo viršūnėmis. Pakalnėmis ir šlaitais nuo kalnų šliaužia žemyn ledynai ir glečeriai. Tai yra sniego masės, saulės pagalba suspaustos į didelius ledo gabalus. Tokių ledynų spalva nebebalta, o žalsgana. Ledynai šliaužia pirmyn nors ir vėžio greičiu: didžiojo Alpių ledyno greitis tesiekia 180 mt. per metus. Taigi Alpių ledynai per dieną pasistumia pirmyn apie pusę jardo. Apskaičiuojama, kad tas sniegas, kuris užsnigo Alpių viršūnes Kolumbo laikais, tik dabar leidžiasi kažkur ledyno priekakyje.

GRENLANDIJA

Daug greičiau slenka Grenlandijos ledynai. Vietomis jų greitis pasiekia 37 jardų per dieną. Pasiekę jūrą, tie ledynai nulūžta ir suviršta į vandenį, sudarydami klaidžiojančius ledų kalnus jūrose, grasindami laivų susisiekimui, atšaldydami orą žemėje ir sukeldami daug miglų pavasarį.

Supresuoto sniego ledų apklotą beveik visa Grenlandijos sala. Visa 2 milijonų ketvirtainių kilometrų didumo sala iš tikrųjų yra ištisa ledų kepurė, kuri šiek tiek atitirpusi salos pietuose ir pakrantėse. Pagal geologo Vegenerio tyrimus, Grenlandijos viduje ledų danga yra net 2 kilometrų storio, o visas Grenlandijos ledas turi per 3 milijonus kub. kilometrų ledo. Jei dėl kurių nors priežasčių sutirptų visas Grenlandijos ledas, tai iš jo pasidarytų tiek vandens, kad tas vandens kiekis 40 kartų būtų didesnis už Baltijos ir Šiaurės jūrų vandens kiekį drauge paėmus. Tas vanduo visuose pasaulio vandenynuose ir jūrose pakeltų vandens lygį 8 metrus, ir milžiniški sausžemio plotai atsidurtų po vandeniu.

Grenlandijos ledai labai veikia Europos orą. Grenlandijos viduje yra labai šalta. Vidutinė metų temperatūra yra apie 32 laipsnių šalčio pagal šimtalapsnį termometrą. Todėl Grenlandiją reikia laikyti šalčiausia vieta žemėje. Viršum Grenlandijos visuomet yra aukštas oro slėgimas. Iš salos viršūrio dideli smarkumu pučia vėjas į visas puses. Susidaro įspūdis, kad salos viduryje iš aukštųjų atmosferos sluoksnių žemyn nusileidžia

didelės oro srovės. Todėl Grenlandiją galima laikyti šiaurės pusrutulio "vėjų ašigaliu". Daugiausia visi šiaurės vėjai, taip dažnai ledynus mūsų skruostus, kaip tik atlekia iš Grenlandijos.

Dideli sniego kiekiai pavirtę ledu yra ir pietų ašigalyje (poliuje). Pietų ašigalyje iš viso yra apledėję 14 milijonų ketvirtainių kilometrų plotu. Taigi, tas plotas 7 kartus didesnis už Grenlandijos ledus. Bet ten ledų danga yra žymiai plonesnė. Jei prie tų ledų pridėsime dar daugelio kalnų ledynus Europoje; Azijoje ir Amerikoje, tai matysime, kad ledose slepiasi milžiniškos masės vandens, kurio kilmė be abejo yra jūra.

LEDLAIKIAI

Bet sniego danga žemėje yra padariusi ir didelių nuostolių. Žemės istorijoje yra žinomas ne vienas ledlaikis, kai iš aukštesnių vietų į žemesnes plaukė dideli ledynai. Tokie ledmečiai užtrukdavo po 10 tūkstančių metų. Jie yra perėję ir per Lietuvą, palikdami daug akmenų.

Ledmečių atsiradimas ir dingimas siejama su saulės šilimos išsindulavimo kiekiu. Juo žemė gauna mažiau saulės šilimos, tuo labiau jaučiami šalčio pirštai. Ledlaikiai yra buvę šiaurės Amerikoje, Pietinėje Amerikoje, Europoje, Pietų Afrikoje, Indijoje. Visų laikų žiaurūnų visais laikais įvykdyti barbariški žygiai nepadarė tiek nuostolių, kiek yra padarę ledynai. Jie yra nuardę ištisas kalnų eiles, išgraužę sausumoje milžiniškus ežerus ir net naujas jūras, išnaikinę milžiniškus augmenijos ir gy-

(Tąsa ant 7-to pusl.)

Vaistinės Seniaus Lietuvoje

Iki 1860 m. dabartiniame Mažeikių apskrityje nebuvo nė vienos vaistinės (tada ir Mažeikių dar nebuvo). Kaip matoma iš tų metų vaistinių sąrašų, vaistinės tebuvusios Telšiuose, Šiauliuose ir Raseiniuose.

Kaip didesniame iš dabartinio Mažeikių apskrities ribose miestelyje, pirmoji vaistinė buvo įsteigta Viekiuniuose 1860 m. liepos 17 d. Šios vaistinės įsteigėjas buvo Teodoras Goeldneris iš Telšių, kurio giminės ir dabar Telšiuose tebevaldo vaistinė.

1883 m. Viekiūnų vaistinė iš varžytynų nupirko Vincetas Aleksandravičius už 5000 rublių.

Kaip matoma iš to laiko prie vaistinės tebesamų užrašų, tada žmonės gydesi įvairiomis lauko žolėmis. Į vaistinę teateidavo labai retas ir tai tik su daktaro receptu. Todėl vaistinė labai maža teturėjusi pajamų. Vaistininkas iš gaunamų pajamų negalėjęs pragyventi. Jį turėjęs šelpti vienas iš jo giminų.

LAISVE YOUTH SECTION

Greetings!

The Laisve Youth Section, its readers, writers and contributors, take this occasion to extend a hand of greeting to the many young people coming to Brooklyn this week for the convention of the Association of Lithuanian Workers,

LDS, (August 24 to 29) and for the convention of the Lithuanian Art League (August 30 and 31).

We believe that the deliberations and discussions to be held will be of the greatest importance in mapping the course of Lithuanian youth activity in America—for this reason we say, Welcome, may the conventions brighten the pages of the history of Lith-American youth!

BROOKLYN WELCOMES DELEGATES TO LDS AND LMS CONFABS

Delegates of Choruses to Meet at Colorful Convention of Lith Art League

BROOKLYN, N. Y. — On August 30 and 31 the general sessions of the Lithuanian Art League's convention will be held at the Lith-American Citizens Club at 280 Union Ave. in Brooklyn, N. Y. Attending the convention will be delegates from many Lithuanian-American choruses and orchestras throughout the country, who will meet to discuss the problems they have in common and in holding choral activity and maintaining Lithuanian culture in America.

David N. LeVita, concert pianist, has

acquired nationwide fame for his solo concerts, and has been heard in leading cities throughout the nation as an accompanist and chamber musician.

Mr. LeVita has become tremendously popular in New York City through his lecture-recitals at the Brooklyn Museum where he holds the post of musicologist. He is a member of the faculty of the Music School of the Henry Street settlement and director of that leading Brooklyn institution, the Levita Studios of Music and Art.

Song Festival on Saturday

The convention sessions will be climaxed on Saturday evening when leading choruses throughout the country will sing at the SONG FESTIVAL at Labor Lyceum, 949 Wiloughby Ave. in Brooklyn, N. Y. The program will begin at 7 p. m. and immediately following the program will be dancing to Geo. Kazakevich's orchestra.

Among the famous Lithuanian choruses expected to participate are the Baltimore Lyros Chorus, Newark Sietyno Chorus, Brooklyn Aido Chorus and the Hartford Laisve's Chorus.

Seven choruses, an almost unprecedented group for a Lithuanian program, are expected to participate in the Festival. This, say many, will be one of the bright highlights of Lithuanian-American choral activity in America!

Fight Conscription

Conscription threatens your job, your security, your life! It is a measure designed to regiment America, destroy our democratic institutions and transform our country into a monster military camp and drag the United States into war.

We, who live America, will spring gladly to the defense of our country from all enemies — within and without. But it is our inalienable right to do so as free men and women and we will die to defend that right.

In order that the freedom and safety of America may be insured, we — the people of the United States — call upon all the organized groups of the country — church groups, labor unions, fraternal societies, youth organizations, language federations, political parties — to participate in the Emergency Peace Mobilization to be held in the city of Chicago on Labor Day weekend, Aug. 31, Sept. 1 and 2.

In this setting 20,000 delegates of the people from all walks of life will discuss a grave national emergency and work out a program to attain our common ends. Together, we shall use our mutual strength to Defend America!

Keep America Democratic

Keep America at Peace

What you must do:
1. Elect delegates from your local congregation, club, local neighborhood organization, society, etc. Send to Chicago your voice, your representative for freedom.
2. Sign the Peace Petition and contribute your dime for the defense of democracy, 1,000,000 signatures from N. Y. State addressed to Pres. Roosevelt will keep America at peace.

Use a Swatter

Diner: "Give me a piece of that huckleberry pie."
Waiter: "That ain't huckleberry pie—Shoo! Shoo!"

Party lines were split wide open in the fight against Western Hemisphere interventionism and conscription. Thus Austin of Vermont, Republican torqued of torques, pledged his support to Roosevelt's maneuvers, saying "the President is not going to war without cause."

He had plenty of Republican company.

On the other hand Democrats like Wheeler of Montana, Johnson of Colorado, Bone of Washington, supported the Adams amendment, banning militia transfers to foreign hands. And Norris, the veteran liberal Nebraska Republican Roosevelt supporter, broke with the President on the Western Hemisphere Militia bill and conscription. So strong was the push from back home that a goodly number of conservatives have stepped out of line with the President for the time on the Guard Bill and conscription. George of Georgia was a case in point.

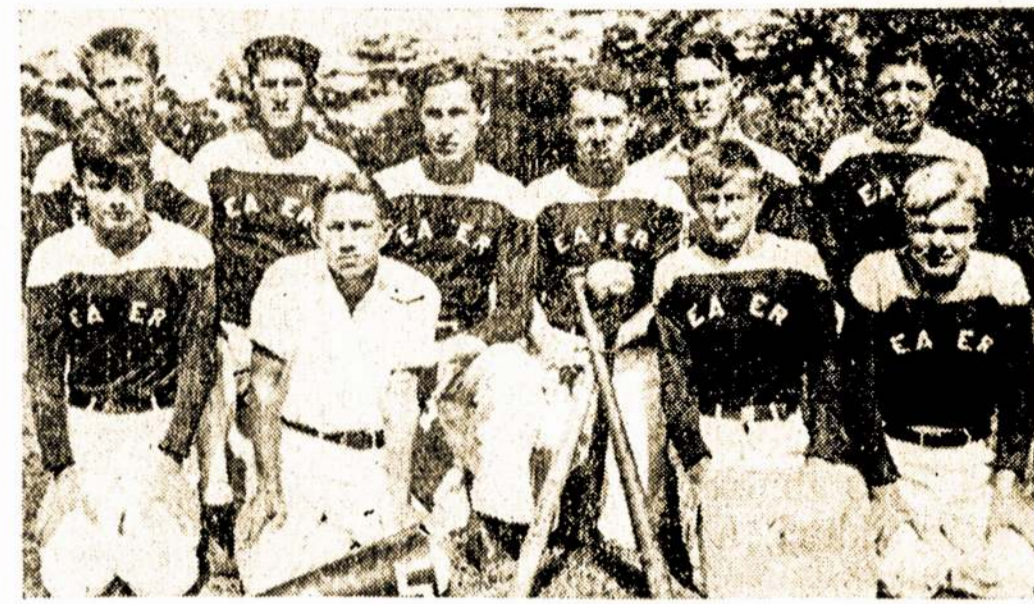
But the pressure from home will have to be redoubled to be sure of keeping such cases in line. Parliamentary action against war is important but not sufficient of itself in this period when the heads of bourgeois "democracies" are becoming openly dictatorial. A hint that the President might send the National Guard wherever he pleases regardless of what Congress did was sounded by his supporter, Senator Connally of Texas. Connally approvingly told how President Wilson invaded Soviet Russia without declaration of war by Congress in 1918.

"Many of our men were killed in that campaign," said Connally. "I remember that a boy from my own district was killed in the Archangel Expedition. We were not at war with Russia. There was no declaration of war, but the President of the United States, as Commander in Chief of the Army, sent those forces to those points; and so far as I recall, there was no outburst in Congress and no declaration challenging the power and authority of the President of the United States."

Connally also told how Presidents sent troops against China without declaration of war, how Marines occupied Haiti and the Army attacked Mexico in 1916.

Parliamentary action against the war makers, can, however, be an important restraining force, if it is backed by what Marx called the extra-parliamentary action of the masses,—such as he described in his report of the great mass meetings and demonstrations of the British workers in 1861 and 1862 against their government's plot to go to war against the United States on the side of the Confederacy.

The people can vote in their own way in August as well as November.

The Cleveland LeadS Softball Team, who will participate in Tourney Finals at Fair, N. J. and Mass. will also play.

Information for Delegates to the L.D.S. Convention

The delegates, sportsmen, and visitors to the LDS Convention are urged to take particular note of this information released for them by the LDS Convention Committee:

By Car or Special Bus

Upon arriving in New York City, if you come by car or special bus, go to the LDS National Office, 419 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. Coming from south of New York City, it is best to go through the Hudson Tubes, across Williamsburgh Bridge, to Lorimer Street. Coming from the north, across Whitestone Bridge, pass the World's Fair, head for Brooklyn via Maspeth to Grand Street to Lorimer Street. The housing committee shall meet you.

By Regular Bus or by Train

Get off at the Pennsylvania Terminal at 34th Street, New York City. Walk two blocks to 32nd and Broadway, to Hotel Imperial, where the Convention Housing Committee will receive you. The committee shall be at the Hotel. Ask the desk clerk for the Committee of the Association of Lithuanian Workers Convention.

Housing

There shall be a limited number of sleeping quarters available for delegates and sportsmen at homes of LDS members and friends. The Convention Committee, however, has made arrangements with the Imperial Hotel, 32nd and Broadway, for accommodations for delegates and sportsmen and visitors at the rate of one dollar a day and up. The same arrangement has also been made with the Eastern District YMCA at 197 Marcy Avenue in Brooklyn for male delegates. Upon arrival, see the Housing Committee at the LDS National Office, or at the Imperial Hotel, 32nd and Broadway, New York City. Remember these addresses! The LDS National Office telephone number is EVERGREEN 7-3529. If you get lost, call that number. If possible, notify the office of the time and place of your arrival in advance to be sure someone will meet you. Try to arrive at a reasonable hour. The housing committee has to sleep, too, you know!

Baltimore Coming

Trebila's last two articles in which the main theme was the denunciation of Russia's actions, has brought scorn and sour expressions from the majority of the choristers in the Baltimore Lyros Chorus (and all of them good, Lithuanian people, too!) My friends and I are more interested in the USA than any other country and so we won't quibble about the foreigners anymore!

I may have been a little harsh in my statements and in their actions—but then you know, none of us are perfect and that's why there is a phrase in the Lord's Prayer that says "to forgive us our trespasses, as we forgive those who trespass against us."

Everybody is preparing for the trip to N. Y. on August 31, 1940 and practically all of the youthful members are coming up a week before for the LDS Meet and some of them are staying the whole week for the convention that follows. I know of two delegates that must travel in the USA than any other country and so we won't quibble about the foreigners anymore!

I'm anxious to hear how we made out on the moonlight and if we have another, I know of one situation that shall not be repeated! The tenor section of the Baltimore Lyros Chorus is really sold! Come to think of it, Trebila heard a rumor—to be perfectly frank with you, Trebila knows of a situation that is going to arise which concerns every member of the Baltimore Lyros Chorus and due to obligations to a certain party, I cannot discuss it till later.

As for the New York trip, Trebila himself has gone to special pains to prepare himself for the trip — new front spring and new king bolts and bushings in his quaint old four putter, the traditional Model A. To J. P.: If you were hinting for a ride for you and your family in my car to N. Y., it's O.K. with me because we got room for four persons as "Yawn!" and I are the only passengers so far!

I was talking with some of the fellows from the Youth club and we were wondering what became of the general decision to give everyone a chance to be a delegate? Seems as if three fourths of the

delegates to the convention next week were delegates to last New Year's conf. too! I'm not speaking for myself as I was ineligible for the present convention but I am speaking for Lenny Deltuva, John Skadin and Johnny Lockwich. Did you see the scornful look J. D. gave me last Tuesday night? Whew boy!! Alfred asked me for some of my sister's wine but I told him he was too young and did he burn up! Ask P. P. and C. J. for the details. Ah! I guess I have to go down to A. K. house next week to get an official spanking, and to A. K. I'll quote several words by Lord Chesterfield: "Common sense (which in truth is very uncommon), is the best sense I know of." Yours as ever, —TREBILA.

A Friend's Reply

As I read through the Youth Section of August 13, 1940, I came upon an article headed "Reply from Trebila." Knowing Trebila personally I read his column very carefully. After I read the article I said to myself this can't be the person I know, for he is a boy with intelligence and has sound reasoning, but no—it was the same person.

I don't know if I have the right in saying this but I think before a person would write an article showing such a sign of ignorance he would at least inquire or read something more of such an important matter.

Let us take a portion of his article: "For Lithuania to be invaded by Russia is just as bad as if it were invaded by Nazi Germany." You can surely see by just reading that much that Trebila has signs of ignorance written all over him, for Lithuania was not invaded by Russia nor does Russia have any policy the least bit similar to that of Germany.

If our friend Trebila were so very much concerned with our fathers' native land (Lithuania) he would not put such a thing as this in his article: "It's a funny thing, I don't see why we are arguing for there is nothing we can do about it, and the future of Lithuania is not such an important factor in my life or yours."

In plain words, I think Trebila is all wet and the hot weather makes him blow off steam. —Mescal Ike. (Better known as E. and E.)

Softball Tourney, Sports Meet and Boat Ride Mark Opening of LDS Conv.

by JOSEPH SACAL

BROOKLYN, N. Y. — The Lithuanian life of little old Brooklyn receives a jolt today as delegates, sportsmen and visitors begin to stream into the city for the largest and liveliest convention ever to be held here—the LDS Tenth Anniversary Convention! Beginning with a peppy sports program for Saturday and Sunday, the convention will reach another climax for young people in the National Youth Conference to be held Wednesday.

Sessions of the LDS General Convention will be held at the Lith-American Citizens Club, 280 Union Ave. in Brooklyn, N. Y.

Youth Conference at YMCA
A short distance from the Citizens Club stands the YMCA edifice, all prepared for the National Youth

JOHN ORMAN
He will deliver the main report on youth activities at the LDS Youth Conference.

Conference. It is also prepared to house male delegates for the modest sum of one dollar. All this is in Brooklyn. In Manhattan the Hotel Imperial has made arrangements for housing delegates and for the weary traveler it should be the first stop.

Softball at the World's Fair

Starting the convention proceedings, the National Softball Tourney semi-finals and finals winds up on the 24th within the shadow of the perisphere at the World's Fair. The Fair with its majestic grandeur and the finest softballers of the LDS will paint a picture of depth and beauty.

Boat Ride on Saturday Evening

Perhaps the most elaborate preparations concern the magnificent boat ride sponsored that same evening. Cruising up the Hudson River to the tune of George Kazakevich's Orchestra and to the lilting tunes you can enjoy the cold breezes, saunter over for a cool drink at the bar or if you wish, cuddle up in a beach chair and enjoy the moon and stars alone or otherwise. However there should be no reason why you should be alone since a crowd of five hundred is expected on board.

LDS Sports Meet

The following day (if you feel well enough) at McCarran Park, you'll be able to witness the best in track and field by watching star LDS athletes in action. In the evening at the Citizens Club, one of these well known "Get Acquainted Parties" materializes and at which said affair you are guaranteed to become so well acquainted that you'll think you lived with most of the people for a number of years. Of course, that depends on how you live.

One could go on mentioning in detail all preparations and activities but then, space does not permit. Let's us instead take in several word previews in order to conserve space.

New York!

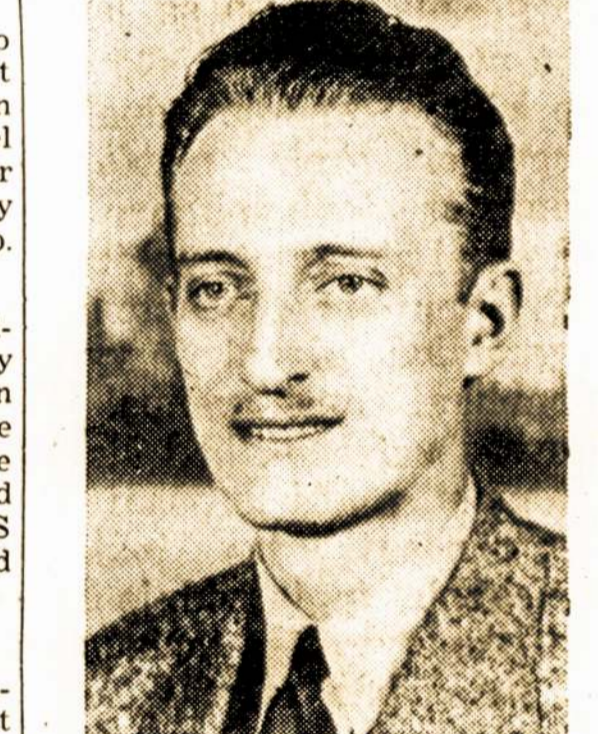
The sights, the glamor, the night life, trips to the World's Fair, Coney Island with bedlam and thrills and your insignificant self in comparison to the crowded thousands there, Greenwich Village with its bohemians and strangest assortment of curios, artists, actors, writers and sidewalk cafes, the El and roaring subways, fireworks and elaborate displays, the monstrous towering structures of Manhattan, Radio City, the Empire State, Woolworth buildings, these and many more awe inspiring sights outside of the LDS scope await you.

After reading this article so far, the reader most likely has a fair idea insofar as the line of entertainment is concerned. As it is impossible to mention everything, We've missed out on the LDS

Swimming Meet, organized tours of many other centers of interest, omitted mentioning the Golf Tourney that continues throughout the week, skipped the Convention Ball and just now remembered about the LDS Convention Banquet that winds up the convention.

During the business part of the convention you will also be over-awed with personalities from sports, social and cultural fields, the awarding of trophies and golden keys. Flash bulbs will boom, squirming photographers will overrun the place, movie camera will grind, reporters will pester you and demand your life history, reports on the progress of your group and mine will take place. The special Youth Conference will take your breath away. People you have heard of but never have seen will be there. Hundreds of newly found friends will rustle you from place to place and after the sessions you'll probably wind up with the "gang" in some of the strangest places and in some of the most peculiar places. So wide the scope of doings will be.

It is in this minutely short article on the LDS Convention we've tried as much as possible to illustrate the elaborateness and greatness of all preparations for the delegates and visitors from out of town. Every conceivable angle and plan has been worked out so that accomplishments can be achieved in

JOSEPH SACAL
Recently returned youth organizer of the LDS, Pittsburgh, Cleveland etc. have been the sphere of his recent activity.

the business field and in the entertainment field and objectively for the benefit of the LDS. Every item mentioned here is an actuality that will take place, because the LDS Tenth Anniversary Convention is the biggest thing attempted yet!

B'klyn Chorus

BROOKLYN AIDO CHORUS members must come promptly at 8 p.m. this Friday for special rehearsal for the LMS Song Festival in which we are to participate on Saturday, August 31st. Those present will be counted to see who will be allowed to participate in the Festival. —Comm.

Philly Picnic Sept. 1

Well! Well! Here it is time again for everyone to prepare for the Phila. "Laisve" Picnic to be held at Mikolaitis' Farm on September 1st. So, to all Phila. Lyros Chorus members and to other young people who would like to join our clan this fall, I want to announce our first rehearsal day since we parted a month or so ago because of the warm weather.

Date: this Friday evening, August 23, at 8:30 SHARP, and I do mean sharp. Place: 735 Fairmount Ave. Come out everyone and make this rehearsal one worthwhile. No smoking, joking or side-remarks during practice. Wait until we're completely through.

—Tillie Gagnas, Sec'y.

Karas Persimetė ir į Afriką

Europos karo gaisras jau persimetė į „juodąjį kontinentą“—Afriką. Kovos iš Europos karo laukų persimetė į Afrikos dykumas ir amžinuosius tropikinius miškus. Gi Francijos pozicijai pašlijus, karas Afrikoje gali suliepsnoti visu smarkumu.

Afrikos kolonijos—tai du žodžiai, kurie turi magijos Europos didžiųjų valstybių politinėje ir ūkinėje veikloje. Europos pramonė negali apsieiti be Afrikos žaliavų, todėl nenuostabu, kad dėl jų kovojama su ginklu rankose.

Bet ne visuomet taip buvo. Ligi 15 amž. vidurio Europiečiai beveik visi nesidomėjo Afrikos likimu. Tų laikų nuomone, Afrika nebuvo tokia turtinga, kaip pav. Indija. Tik 15 amž. viduryje portugalai pirmieji apsigyveno vakarinėje Afrikoje. Ir tik 17 amž. portugalų pėdomis nuėjo kitos Europos tautos; anglai, francūzai, olandai ir kt. Tačiau tuo metu Afrika teikė tik vieną prekę, vadinamąją „juodąjį dramblio kaulą.“ Bet tai buvo ne kas kita, kai negrai vergai. Šią vienintelę „eksporto prekę“ europiečiai išnaudojo labai plačiai. Vien tik į Ameriką ligi 19 amž. buvo išgabenta 50 mil. negrų vergų.

17 amž. viduryje anglai pačiuose Afrikos pietuose įsteigė Keptauną, kaip atramos punktą savo kelionėm į Indiją. Netrukus pradėjo traukti ir pirmieji kolonistai: olandų ūkininkai bėgo nuo Liudviko XV armijos žiaurumų, o su jais kartu ir francūzų hugenotai. Bet tie kolonistai apsigyveno tik jūros pakraščiuose, o kontinento viduryje liko neištirtas ir paslaptingas. Bet jau antroje 19 amžiaus pusėje europiečių susidomėjimas Afrika nuolat didėjo. Europiečiai pradėjo veržtis į Afrikos gilumas iš Keptauno pietuose ir iš Viduržemio jūros. Valstybės pradėjo lenktyniauti, kad tik užgrobtų kiek galima didesnę Afrikos dalį. Tai buvo daroma apgaule, klaida, o kur reikėjo, tai ir ginklu. Per trumpą laiką visas 30 mil. kv. km. Afrikos žemynas su 135 mil. gyventojų buvo padalintas interesų juostomis tarp Europos valstybių. Anglija gavo

pietų Afriką, Sudaną, Nigeriją ir dalį Somalijos, viso 11 mil. kv. k. su 51 mil. gyventojų. Francija— vakarų Afriką su Sacharos dykuma, pusiaujo Afriką, Madagaskarą ir vėliau Maroką, Alžirą ir Tunisą, viso 11 mil. kv. kilom. su 36 mil. gyventojų, Portugalija gavo Angolą ir Mosambiką, Belgija—Kongą, Ispanija—Kameruną, Rio de Oro, Italija—Somaliją, vėliaus Libiją ir paskutiniu laiku Abisiniją. Vokietija gavo plačius plotus rytų Afrikoje. Formaliai tariamai nepriklausomos yra dvi valstybės—negrų respublika Liberija, kurioje šeiminkauja francūzai, ir Egiptas, kurio tikraisiais šeiminkais yra anglai.

Iki 20 amž. pradžios ūkiniai atžvilgiu Afrikos kolonijos buvo menkai išnaudojamos, nes nebuvo ištirti ir atrasti visi turtai, kuriuos savy slepia milžiniškas „juodasis kontinentas.“ Pagaliau daug vargo reikėjo padėti karingsiems čiabuviams užkariauti, o taip pat ir klimatinės sąlygos europiečiams buvo labai sunkios. 20 amž. pradžioje beveik visos kliūtys buvo nugalėtos ir tada jau galima buvo pradėti išnaudoti Afrikos turtus. Bet atėjo pasaulinis karas. Kartu su kovomis Europoje, prasidėjo karas ir Afrikoje. Vokiečių igulos kovojo su užpuolėjais anglais. Šių kovų likimas buvo išspręstas Europos karo laukuose, nes kapituliuavus metropolijai, kapituliuavo ir kolonijos. Versalio sutartimi kolonijos buvo atimtos iš Vokietijos ir perduotos sąjungininkams. Vokietijai tai buvo labai skaudus nuostolis. Su tuo reikėjo sukurti, bet Vokietija niekuomet nenustojo vilties atgauti savo kolonijas. Dabartinės kovos nulems, ar tos viltys išsipildys ar ne.

Pasaulio karo sugriautai Europai atstatyti, reikėjo daug išteklių ir žaliavų. Dabar vėl visi puolė Afriką. Prasidėjo sistemingi Afrikos turtų tyrinėjimai. Ir šie tyrinėjimai parodė, kad „juodasis kontinentas“ savyje slepia tokius turtus, apie kuriuos anksčiau niekas nę sapnuote nesapnavo. Cinkas, varis, akmens anglis, ir nafta, pietų Afrikos platina, auksas ir deimantai, Kongo radijumas, Atlaso kalkių fosfatas ir kiti dalykai rodo, kad Afrika savyje slepia tiesiog neapskaičiuojamas vertybes. Reikia tik tas vertybes ištraukti dienos švieson. Metropolis ir nedelsė tatau padaryti. Šiuo atžvilgiu Afrikos ateitis yra neapsakoma.

Nors Afrika 3 kartus didesnė už Europą, tačiau europiečių joje yra tik 3 mil. Vienas milijonas šiaurės Afrikoje ir du milijonai pietų Afrikoje. Dar nežinoma, kiek italai yra apgyvendinę savo kolonistų Abisinijoje. Europiečiai daugiausia gyvena subtropinės srities miestuose. Bet reikia žinoti, kad Europos valstybės Afrikon veržiasi ne tik ekonominiams, bet ir grynai politiniams sumetimams. Prie tokių priklauso Francija, kuri po nesekmingų karų 19 amž. pradėjo veržtis į Afriką ir stengtis užkariauti kuo didesnius plotus, visai nepaisant, ar jie turi ar neturi kokios nors ekonominės ar karinės reikšmės. Anglija šiuo atžvilgiu veikė išmintingiau. Jos kolonijos daugiausia yra prie jūrų kelių į Indiją ir į jos kolonijas Ramiajame vandenyne.

Šiaurės Afrikoje rytinėje dalyje susiduria interesai daugelio Europos valstybių. Suezio kanalo iškasmu ši sritis pasidarė labai svarbiu ekonominiu ir kariniu faktorium. Anglai pirmieji 1882 m. paskubėjo užkariauti Egiptą. Italija gavo Libiją ir Somalijos žemes, francūzai kelius atramos punktus Raudonosios jūros pakraščtyje, o vokiečiai čia nieko negavo, nors į jų turėtas kolonijas Afrikoje artimiausias kelias ejo per Suezą.

Jeigu pasauliniame kare kolonijų likimą nulėmė karo eiga Europoje, tai šiame kare visa tai gali ir nepasikartoti. Reikia neužmiršti, kad Afrikoje dabar yra stiprių veiksmų, kurie siekia atskirti Afriką nuo Europos konflikto. Pirmiausia čia reikia minėti šiaurės Afrikos arabų gimines ir Egiptą. Arabuose vis labiau ir labiau plečiasi panarabizmo ir panislamizmo idėjos. Arabai neužmiršta svajonės atgaivinti Didžiosios Arabijos. O dabar ir yra stiprus branduolys tokiai valstybei sukurti, būtent, Arabija su savo garsiuoju karaliu Ibn Saudu, kuris greitu laiku sugebėjo savo žinion surinkti didelius arabų gyvenamus žemės plotus. Laukdamas italų užpuolimo, Anglija ir Francija yra apginklavusios daug čiabuvių. Bet ar dabar visi tie ginklai negali būti atsukti prieš pačius anglus ir francūzus?

Po pasaulinio karo prasidėjo ir Egipto valstybės ir tautos ūkinis, tautinis ir politinis atgimimas, kurio rezultatai buvo tokie dideli, kad jau 1922 m. anglai buvo priversti, kad ir formaliai, Egiptui suteikti nepriklausomybę. Nepaisant to, Egipto nacionalistų balsai kas kart darosi vis garsesni. Nors pirmieji lėktuvai, kurie bombardavo italų kolonijas, priklausė pietų Afrikos unijai, tačiau tos unijos ištikimybė Britanijai stovi klausimo ženkle. Dar praėjusį rudenį šioje deimantais turtingoje žemėje buvo visiškai provokiška orientacija, ir ji visomis jėgomis norėjo išlikti neutrali šiame kare. Iš Amerikos kilę negrai Afrikoje sukėlė vadinamąjį etiopių sąjūdį, kurio šūkis—Afrika afrikičiams—plačiose negrų masėse rado gyvą pritarimą, nors tas sąjūdis ir nepriejo prie atvirų susidūrimų. Visiški tikri sąjungininkai gali būti tik dėl Abisinijos kariuomenės likučiu. Taigi, atrodo, kad prasidedant kovoms Afrikoje, didelės reikšmės gali turėti vietinės politinės pajėgos.

Montello, Mass.

Kerštinga Kunigo Prakalba

Augusto 15 d. šv. Roko Parapijinė Lietuvių svietainė atsisuvo prakalbos. Kalbėjo vietinis kunigas Jonas Švagždytis. Jo prakalbos pasiklausyti suėjo apie du šimtai moterų ir apie penkiasdešimt vyrų. Kalbėtojas aiškino apie Sovietų Sąjungos kolektyves farmas, girdi, su jomis žiems taip nesiseka, kaip jie kad manė turėt derlių geriausiai visame pasaulyje. Paskui skaitė iškarpu apie visokias Sovietuose baisenybes, kurias atliekė komunistai. Paėmė iškarpa iš „Darbininko“, Aug. 2. Skaito pavardes, kiek yra Lietuvoj suareštuoti, kiek nužudyti, o kiti išvežti į gilumą Rusijos. Sako, eina gandas, kad nužudė amerikiečiams žinomą kunigą Kemešį, kad iš Lietuvos žmonės bėga į Vokietiją, į Berlyną, kiti slapstosi miškuose, sako komunistai paėmė pamoką iš katinų, kaip nori žiurkę apgaleti, katinas neima už uodegos, bet ima už galvos, taip ir komunistai, Lietuvoj pirmiausia gauda ir žudo vadus, o girdi su kaimiečiais, kaip su gyvulėliais greitai apsidirbs. Išdavė raportą iš katalikų ir tautininkų atsisuovusios konferencijos Pittsburgh, Pa., Aug. 8, 9. Sako, dar j mus bloką socialistai neprisidėjo, bet mano, kad greitu laiku prisidės; išrinko komitetą, užvardintą „Lietuvių Tautos Taryba“, jų tikslas esąs sukelti pinigų dėl užlaikymo Smetonos valdžios pabėgėlių užsienyje.

L-kas.

Philadelphia, Pa.

„Laisvės“ Piknikas Jau Netoli

Jau veik tik savaitė laiko liko iki didžiųjų pažmonių „Laisvės“ piknikui. Tai pažmonys, tai sueiga visų pažangių Phila. ir apylinkės darbo žmonių ir biznierių. Tik tame piknike galima bus susieiti savo senus ir seniai matytus draugus ir pažystamus ir su jais pasikalbėti, padiskutuoti apie taip svarbius dabartiniu laiku pasaulio įvykius. Tik tame piknike mes Philadelphiajos ir apylinkės lietuviai darbininkai išgirsim kalbą apie tikrus mūsų tėvynės Lietuvos įvykius ir tikrąją padėtį. Rengimo komisija deda visas pastangas, kad atvykę svečiai į tą gražų pažmonį būtų visi patenkinti. Dirbama daugybė statų. Storjamės gaminiu maisto, šaldomi skanūs gėrimai ir viskas rengiama, kad būtų kuomžiausiasis trūkumu dėl svečių. Komisija gavo daug pranešimų iš kolonijų, kad veik iš visur atvyks daug svieto į tą „Laisvės“ naudai rengiamą pažmonį. Važiukim visi į tą pikniką ir remkim tuo pačiu sykiu dienraštį „Laisvė“, kuris gina mūsų darbo žmonių reikalus. Piknikas įvyks rugsėjo 1 d., Mikolaičio parke.

Korespondentas.

Garsinkite savo biznį dienraštyje „Laisvėje“.

Nusirė Trys Jaunuoliai

Augusto 10 d., su bažnytinėm apeigom tapo palaidotas Francis Dukšta, 22 metų amžiaus. Sirgo nuo seniau kokia ten neišgydoma liga. Paliko nuilūdime brolių, tėvelius ir seseris.

Rapolas Šležas, apie 24 metų amžiaus, sirgo džiova; tapo palaidotas Aug. 11 su bažnytinėmis apeigomis; paliko saviškius nuilūdime.

Per greitą vaznėjimą automobilias nelaimė, užsimušė Justinas Švilpa, 21 metų; tuom pačiu sykiu penki jaunuoliai tapo sužeisti. Palaidotas laisvai rugpjūčio 13 d. Jo motina Olešė Švilpienė jau yra mirus kelii metai atgal. Jaunuolis paliko nuilūdime savo tėvą, Justiną Švilpą ir kitas gimines.

Serganti Mūs Draugai

Ant appendiko pasidavė po operacija Frank Čereška; guli Phaneuf Ligoninėj, Montello. Ligonis jaučias gerai, atrodo, kad greitai pasveiks. Jis yra senas „Laisvės“ skaitytojas ir

šiai darbininkų judėjimo rėmėjas. Linkėtina greito pasveikimo. G. Šimaitis.

Latvijos Bežemiai Gauna Žemės nuo Tarybų Valdžios

Ryga. — 60 tūkstančių bežemių valstiečių Latvijoje dar pirmą kartą savo gyvenime gauna žemės nuo Socialistinės Tarybų Latvijos vyriausybės.

Išsisteigt bežemiams ūkiniai socialistinė Latvijos vyriausybė duoda jiems ir paskolų. Žemė, kuri dalinama Latvijos bežemiams ir mažamečiams, buvo paimta iš dvyrų ir kitų stambių žemvaldžių.

Bucharest, Rumunija.

Rumunų valdžia griežtai atmetė Vengrijos reikalavimą, kad Rumunija perleistų Vengrijai du trečdalius Transilvanijos provincijos.

DIDYSIS CONN. VALSTIJOS Spaudos Piknikas

Ivyks Sekmadienį, 1 Rugsėjo (Sept.)

LIETUVIŲ PARKE

Lighthouse Grove East Hartford, Conn.
Rengia LLD, LDS ir LMS Apskričiai

Programos išpildyme dalyvaus LMS Conn. valstijos apskričio chorai. Drg. A. Bimba iš Brooklyn, N. Y., pasakys prakalbą apie naujas permainas Lietuvoje ir Lietuvos valdžios.

Sokiams gros Laisvės Stygų Orkestras narių sudaryta orkestra lietuviškus ir amerikoniškus šokius. Prie šeiminkų stalo bus galima pasitrinkti įvairiausių valgų, kuriuos pagamins visos Connecticut valstijos šeiminkės ir suvės ant šio pikniko.

BUS ĮVAIRIŲ GERIMŲ

Visi Connecticut valstijos lietuviai prašomi patys dalyvauti šiame piknike ir kvieiti kitus, kad dalyvautų, nes visas pelnas nuo jo yra skiriamas lietuvių pažangios spaudos paramai, kuri padeda aiškiausias ir teisingiausias žinias apie darbininkų reikalus, kuri teisingiausiai perstato permainas Lietuvoje ir džiuginančiai užtaria Lietuvos biednuomenę, darbo žmones, kuriems prašyto laisvė ir pailgėvimas gyvenime.

Šiame piknike bus daugelis svečių iš Bostono, Worcesterio, Hudsono, Montello ir iš daugelio kitų žymių pirmieviškų lietuvių kolonijų.

KELRODIS: Per Hartford ir East Hartford važiuojant, važiuokit num. 15 keliu link Glastonbury, prie stoties 24 sukpt po dešinel. Per Glastonbury važiuojanti, važiuokit link East Hartford, prie stoties 24 sukpt po kairei. Nuo stoties 24 iki pikniko vietai bus iškabinti nurodymai.

PHILADELPHIJOS IR APYLINKĖS LIETUVIŲ ATYDAI DIDYSIS „LAISVĖS“ PIKNIKAS

Rengia Philadelphiajos Lietuvių Organizacijos dėl dienraščio „Laisvės“

1 dieną Rugsėjo-September MIKOLAIČIO PARKE

\$175 DOVANŲ PRIE IŽANGOS. PIRMA DOVANA \$50.00

Penkios dovanos po \$10 ir 15 dovanų po \$5; viso dovanų 21

Is anksto perkant bilietą įžanga nuo 5c. iki 25c. Perkant bilietą pikniko dienoje, 25c. kiekvienam. Prašome įsigyti bilietus iš anksto.	Puiki dailės programa: Dainuos Aido Choras iš Brooklyn, Lyros Choras iš Philadelphiajos, Moterų Birutės Choras iš Phila. ir Lyros Choras iš Baltimorės.
---	---

R. MIZARA „LAISVĖS“ REDAKTORIUS SAKYS PRAKALBĄ

STOTYS: Busai eis nuo 10 valandos ryto iki 1 valandai po pietų iš miesto:

143 Pierce Street ir 735 Fairmount Ave.

Nuo City Line busai eis nuo 10 val. ryto iki 4-tos valandos po pietų.

KELRODIS: Važiukite Frankford Ave. iki tilto; imkite gatvekarį 66 iki paskutinės stoties, nuo čia nuveš į pikniką. Automobiliais važiuokite Frankford Ave. iki City Line, pervaziukite tiltą ir sukite po kairei, imkite Knights Rd. 2 kelią ir sekite iškabas. Per Roosevelt Boulevardą: Atvykstant iš New Yorko ar iš kitur, važiuokite apie 14 mailių nuo Trenton, N. J., ir privažiujant Roosevelt Kapines, pastebėsite iškabą: Lee Tire, sukite po kairei į Rd. No. 132. Pavažiukite apie 1½ mailės sekdami iškabą.

Prez. Rooseveltas, Kanados premjeras King ir karo sekretorius Knox stebi Amerikos kariuomenės manevrus Ogdensburg, N. Y.

Iš Brooklyno į Meksikos Sostinę ir Atgal

(Kelionės Ispūdžiai)

A. Gilmanas

(Tąsa)

Pradžioje šešiolikto šimtmečio Kūboje gyveno tūlas aukščiau minėtas Hernando Kortes, vedęs Ispanijoje šturmingą gyvenimą meilėje ir militarizme, turėdamas nemažai pasisekimo užkariavime kitų žemių. Jis susiorganizavo šešis šimtus karių, pasiėmė reikalingos amunicijos, šautuvų, kanuolių, šešis arklis ir užtekiniai laivų, apie dešimt, ir išsikraustė link Meksikos pakraščiu. Išvažiudamas jis pasakė savo kariams:

—Jeigu kuris iš jūsų geidžiate turto daugiau, būkite ištikimi man, kaip aš būsiu ištikimas jums ir esant reikalui, o aš jus padarysiu tokiems galiūnais, apie ką mūs tautiečiai nėra nei sapnavę... Jūsų žygis yra teisingas žygis ir jūs kariaujate po Kryžiaus vėliava.

Kaip Kortesas galėjo užkariauti su šiais šimtais karių šimtus tūkstančių aztekų, kurie buvo patyrę gorilų ir kalnų būdus kariavime, daugeliui stebėtina. Tačiau yra rimta priežastis ir galima patikėti, turint minty ypatingai senesnių laikų religinius įsitikinimus. Nuo senų laikų buvo pas aztekus įsitikinimas, arba pasakaitė, būk ateis laikas, kada ateis tauta barzdotais vyrais ir valdys aztekų imperiją. Taigi, kada kortesiečiai pasirodė, o tais laikais Europoj vyrai visur nešiojo barzdas, tai daugelis aztekų juos greičiau palaikė už dievus, negu prieš juos kariavo kaip užgrobikus jų žemės.

O kita, dar rimtesnė ir tikroji priežastis prisidėjo prie aztekų pralaimėjimo prieš kortesiečius, tai parakas, kurį Kortestas turėjo ir juomi šaudė, o aztekai neturėjo: šaudė vilyčiomis ir kitais prietaisais.

Pasirodžius Korteso užpuolikams Meksikoj, didžiama aztekų nelabai norėjo kovoti iš širdies prieš isveržėlius — negi savo dievačius ir valdytojus atėjus šaudys. Vienok viršūnėse būta kitų minčių kaslink isveržėlių. Jie stengėsi savuosius pertikrinti, jog isveržėliai niekas daugiau, kai plėšikai, o ne dievačiai. Dėl tokių nesąmoningų pasakaitių skleidimo tarp gyventojų gal buvo, be abejoj, prisidėję patys valdininkai, kad būt geriau valdyti, reikalui esant gal ir barzdą mėgino užsiauginti, kurios jų gentis neturėjo. Bet dabar pamatyta jų klaida, ir stengėsi jie visais būdais ją atitaisyti, kad tik išginus užpuolikus.

Iš sykiu Kortestas turėjo gan gerų pasisekimų, kol jis ir jo kariai buvo laikomi dievačiais. Bet paskiaus pradėjo nebesisekti, kada jis pasiekė Meksikos Miestą, kuris buvo vadinamas Atitlan, pagal aztekų tūlo dievo pavadinimą. Čia, kaip mi-

nėjau, buvo pelkės ir ežerai, ir dar tokiu būdu apgyventa, kad kitur taip ant svieto nebuvo. Buvo daugelis gyventojų, kurie gyveno ant dirbtinų saliučių, kartais sudarydami net didelius kaimus. Ant patogaus ir negilaus ežero vandens supindavo kaip ir plaustą, arba, sakysime, didelę gulinciją tvorą ar sieną. Ant jos pripildavo dar ir žemių, kur ir žolės augdavo. Čia jie pasistatydavo ir namą, arba būdą gyvenimui.

Kada viskas būdavo gerai, jie laikydavo tuos dirbtinius salynus prie krašto, o jei pavojus—tolyn nuo krašto. Taip aztekai pasižymėjo prieš Kortesą. Iš pasaly užpildavo jo armiją, apmušdavo, o paskui savo salynuose nusistumdavo ežero gilumom...

Kortesas buvo privarytas prie to, kad jis prarado didžiumą savo kanuolių, amunicijos ir kareivių, ir turėjo trauktis atgal nieko nelaimėjęs. Jis manė ten rasti daug aukso ir "skleisti teisingą tikėjimą," bet turėjo atgal Kūbon grįžti tuščiom rankom ir nieko nepešęs. Atgal grįždamas atsisėdo po medžiu ir tėjimo verdamas, kaip jo suvargus, suskurus ir sumušta armija vilko savo paskutines spēkas atgal—Kūbon.

Ir po šiai dienai Meksikoj tebėra medis, kuris vadinamas "verkmo medis," kurį aplanko netik turistai, ale ir daugelis meksikiečių. Tik jis dabar jau senas, susisukęs ir susinarpliojęs, kaip ir pati jo istorija.

Kortesas snapo nenuleido dėl vieno pralaimėjimo. Grįžęs Kūbon jis iš gubernatoriaus gavo dar stipresnę armiją ir dar daugiau reikmenų. Vėl atgal Meksikon. Dabar jau meksikiečių buvo tikra nelaimė. Kortesus vėl įžengus Meksikon, sukilo tlaskalanų tauta prieš aztekus ir jų imperatorių Montezumą už tai, kad jie buvo vergiami ir kad iš jų tarpo imdavo žmones aukoti aztekų dievams ant aukūro. Tas Kortesus nesvietiškai pasitarnavo.

Kortesusi dabar pasisekė sučiupti ir patį imperatorių Montezumą. Jis pasigriebė visą Montezumą auksą, kur tik rado. O daugiau neradęs, degino pačiam Montezumui padus, idant sakytų, kur daugiau aukso. Paskiau ir patį Montezumą nužudė, gal iš pykčio, kad daugiau aukso nerado. Skerdė ir žudė jis visus ir žmones, neišskirdamas net vaikų ir moterų, kur tik galėjo. Keliuose ir laukuose gulėjo Korteso nužudyti meksikiečiai. Nepaliko jis namų ir miestų nepalietęs. Plėšė, grovė, degino ir vertė viską iš pat pamaty, kad nepalikus nei dulkių aztekiečių civilizacijos. Ir dalinai jam tas pasisekė.

(Tąsa bus)

Žinios iš Laisvos Lietuvos

Gyventojų Nuotaikos

Raseiniai. — SSSR armijos daliniai pražygiuoja po kaimus, miestelius ir Raseinių miestą sutinkami šiltais ir gražiai. Žmonės visur laikosi rimtai ir pavyzdinčiai. Visi piktinasi, kad buvusis tautininkų režimas apie SSSR kariuomenę skleidęs pramanytas ir melagingas žinias, kad SSSR kariai apiplėšė, suskurdė, apsiavę medinėmis klumpėmis ir t.t. Tuo tarpu dabar žmonės savo akimis mato, kad tie kariai sudaro didžią drausmingą, puikiai ginkluotą, gerai apręgtą ir visapusiškai aprūpintą armiją.

Miesto turgavietėse ir krautuvėse prekyba vyksta normaliai. Kai kurių prekių buvo kilęs perdidelis poreikavimas, bet vyriausybei tarus žodį, prekybinis gyvenimas grįžo į normalias vėzes.

Birželio 20 vakare iš vietos kalėjimo buvo išleisti politiniai kaliniai. Jų pasveikinti prie kalėjimo susirinko didžiulė minia žmonių. Iš kalėjimo išleista apie 70 kalinių, kurių dauguma jaunuoliai studentai, moksleiviai, darbininkai. Iš kalėjimo išėjusius kalinius minia apdovanojo gėlėmis, garsiais valiavimais ir nuošir-

džiausiais sveikinimais. Šis laisvųjų ir išlaisvintųjų susitikimas daugeliui džiaugsmo asarų išspaudė. Išlaisvintieji palydėti į "Romuvos" kino salę, į kurią susirinko tiek daug, kiek tik čia galėjo sutilpti. Čia išlaisvintieji papasakojo politinės kovos ir savo gyvenime iškentėtos skriaudos išpūdžių. Visi tarpusavyje pasidalino naujo gyvenimo mintimis. Susirinkusieji nuoširdžiausiai sveikino naująją vyriausybę ir linkėjo jai geriausio pasisekimo sprendžiant užsibrėžtus sunkiuosius valstybės tvarkymo ir piliečių gyvenimo gerovės uždavinius. Išlaisvintiesiems buvo iškeltos vaišės, kurios praėjo džiaugsmo ir laisvės nuotaikoje.

Džiaugiasi Naująja Vyriausybe

Mažeikiai. — Mažeikių plėtoji visuomenė labai nudžiugė ir reiškia karštą simpatiją naująjai vyriausybei ir Prezidentui Justui Paleckiiui. Visi pažangieji žemaičiai sveikina iš savo tarpo kilusį vyrą ir pilnai pastiki, kad visos aplėistos sritys nebus pamirštos. Nusikračius režimo, kuris ypač Mažeikiuose varžė dar-

bininkų kultūrinį gyvenimą, net ir pačiose kultūros klubo patalpose, sulaukus laisvesnio gyvenimo dienu, buvęs darbininkų kultūros klubas perorganizuojamas kitais pagrindais.

35 Metai Pirmajam Viešam Spektakliui Žemaitijoje

Birželio 29 d. sukanka 35 metai, kai mūsų dramos teatro įkūrėjas, kilęs iš artimos Mažeikių apylinkės artistas

Juozas Vaičius 1905 m. pastatė pirmąjį viešą lietuvišką spektaklį Žemaitijoje "Velnius spastuose."

Artistais Vaičius buvo išmokęs vietos žmones, kurių gyvų tik 4 bėra. Vaidinimu buvo labai didelis susidomėjimas.

Nuo pirmojo spektaklio iki D. karo pradžios Vaičius su savo vaidintojų grupe išvažiavo visą žemaitiją ir įvairiose vietose davė 180 spektaklių.

Mažeikių Apskr. Kooperatyvai Stiprėja

Mažeikių apskr. gyventojai kooperatiškėja ir nebesiduoda privatiniams išnaudoti. Dabar visam apskrityje jau yra 12 ž. ū. kooperatyvų, 9 koop. garinės pieninės ir 6 smulkas kredito draugijos. Visi tie kooperatyvai kasdien stiprėja ir gerai veikia. Nesenai įsteigta "Žemaitijos Lino" bendrovė, kuri rengiasi statyti linų apdirbimo fabriką Mažeikiuose. Todėl visi apskrities ūkininkai labai susidomėję linų auginimu, nes manoma, kad bus didelis jų pareikalavimas.

Šianapjūtė be Šieno

Mažeikių apskr. ūkininkai skundžiasi šių metų dobių ir pievų žolės dideliu nederliumi. Nors jau visai artinasi šianapjūtės laikas, tačiau nebus ko šienauti, nes, dėl sausros, dobilai ir pievų žolė labai mažai išaugo.

WORCESTER, MASS.

Iš Piliiečių Klubo Susirinkimo

Susirinkimas įvyko 12 dieną rugpjūčio, 1940, savame klube, 12 Vernon St. Kas link kelio prie vasarnamio, pasilik dar ant toliaus. Biznio pelnas iš praeito mėnesio yra \$800 su centais. Pasirodė biznis neblogas. Stiklai ir stikluokai paliekami tie patys. Nutarta duoti vakacijų bartenderiams ir žėnitoriumi vieng savaitę su apmokėjimu. Paskui prieita prie raporto iš politinio sąryšio. J. Žolimas raportavo, kad dirbama kiek galima, toliaus bus darbo daugiau, nes šiemet yra rinkimai, tai tikimasi turėti daug kandidatų. Antras raportavo M. Zemaitaitis. Sako, kad Žolimas daug užtylejo, kad tame sąryšyje nieko gero nėra. Komunistai užponavojo. Sako, aš daviau įnešimą pasiūsti protestą prieš ruskus, kad išsikraustyti iš Lietuvos, tai Bakšys davė įnešimą — pasiūsti pasveikinimą, Tai tarėmės, tarėmės visą vakarą už dyką. Paskui kalbėjo dar Žolimas, Skliutas ir Bakšys, nurodydami, kad visą betvarę darė sanryšį, tai M. Zemaitaitis, nes jau antras susirinkimas duoda įnešimą, kad pasiūsti protestą prieš Rusiją. Zemaitaitis paskui apsigrižęs sakė, kad Lukas, Skliutas ir Bakšys yra ne lietuviai, jie ruskiai ir eikite į Maskvą! Matyti, kad greitai išmoko iš savo vadų lietuvius skirstyti į "šūnus" ir "posūnius." Tai negražu!

Dvareklis išduodamas raportą iš Vilniaus gelbėjimo Kom-

teto pasakė, kad mes dabar turime dirbti su padvigubinta energija, turime aukoti pinigus, kad sugrąžintų Smetoną į Lietuvą. Po didelio triukšmo delegatus iš Sąryšio atšaukė. Taip kelia skandalą tie, kuriuos kursto Amerikoj Smetonos agentai. Kalvis.

Raymond, Wash.

Piknikas Davė Gražaus Pelno

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 36 kp. piknikas atsituvo rugpjūčio 10 d. Gerai nusisekė, davė kp. pelno kelias dešimtis dolerių. Pasitaikė graži diena ir šilta, turėjome gražų būrį svečių iš Seattle, Tacoma ir Aberdeen, pora draugijų radosi liet. net iš Chicago, kurios viešėjosi pas vakarinį valstijų draugus. Tik mes šiemet pasigendame vieno draugo — V. Kavaliausko, kuris ant mūsų piknikų atsilankydavo. Šiemet jo jau nebuvo, ba jau jis išsiskyrė iš gyvųjų tarpo. Draugas V. Kavaliauskas, būdavo didelis patrijotas, jis patsai eidavo į progresyviškų draugijų piknikus ir kitus ragindavo. Tai labai gaila, netekus tokio draugo! Šiemet mes turėjome M. Baltušaitį su moterija, tai kitas senas draugas, darbininkų draugijų veikėjas. Aš varde draugystės sakau ačiu darbininkams, kurie sunkiai dirbo visą dieną.

(Vardus praleidžiame, nes kitų korespondencijoj tilpo.—Red.)

Biskis Žinių iš Unijos

International Wood Workers of America, CIO, įvyko balsavimai assesmentų. Nubalsavo didžiūma užsidėti po 3 dolerius assesmentų dėl organizavimo tų, kurie da yra neorganizuoti medžio išdirbystėj. Da yra Oregono valstijoj darbininkai neorganizuoti, tai jiems ir mažiau moka, jie gauna po 4 dol. ant dienos mokėti. O kur turi uniją, tai gauna 5 dol. į dieną. Tai dabar bandys ir tenai suorganizuoti į uniją. Kai surašys į uniją, tai pareikalaus ir mokėt daugiau. A. B.

Worcester, Mass.

LDS 57 Kp. Metinis

PIKNIKAS

Įvyks Sekmadienį

Rugpj. 25 Aug.

Šiemet sukanka 10 metų kaip gyuoja Lietuvių Darbininkų Susivienijimas. Apie tai kalbės

JONAS KARSONAS

Is Lowell, Mass.

Piknikas bus

Olympia Park

Bus visokių valgių ir gėrimų.

Kviečiame visus dalyvauti šiame piknike. RENGEJAI

Scranton, Pa.

Literatūros Draugijos 39 kuopa turėjo susirinkimą rugpjūčio 10 d. Narių dalyvavo pusėtinai. Daug svarbių reikalų aptarė. Išrinkta komisija iš 5 narių, kad surengtų parengimą, kaip tik oras atvės. Kuopai reikia pinigų, nes vasara, dėl tam tikrų priežasčių, nebuvo surengus nei vieno pikniko. Du nariai pasimokėjo duokles. Būtų labai gerai, kad sekamame susirinkime atveitų visi, kurių mokėta ar ne mokėta duoklės, ir skolingi pasimokėtų, nes centrai reikalingi pinigai knygų leidimui ir žurnalo "Sviesos".

Draugė Kleivinskienė pranešė, kad Ignas Kleivinkas, jos vyras, dar vis randasi li-gonbutyje ir nežino, kaip ilgai jis ten bus. Kuopa linki Ig-

nui Kleivinkui greitai pasveikti.

Kas dėl B. Mikulio, tai pirmesniame aprašyme klaida, kur pasakyta, kad jis svėrė 235 svarų, o turėjo būti 225. Kita klaida, pasakyta, kad jį būk užmušė automobilij, o turėjo būti, kad jis pėsčias ejo, matyti, buvo užsimastęs ir ant geležinkelio greitaisi traukinyis jį užmušė.

Literatūros Draugijos 39 kuopos komisija turėjo jau susirinkimą ir nutarė rengti kugelio vakariene, rugsėjo (September) 8 dieną, 134 Market St., Meškūno svetainėje. Įžanga bus 24 centai. Tikietai jau platinami, platintojai į darbą, o publiką prašome pirkti tikietus iškalno. Bus ir kitų valgių, taipgi gera šonkams muzika. Nepamirškite! Korespondentas No. 1.

Mass. Lietuvių Kongreso Draugijų Sąryšio

PIKNIKAS

Nedėdienį prieš Labor Day

Rugsėjo 1 September, 1940

Haverhill Lietuvių Piliiečių Klubo Parke

BRADFORD, MASS.

Grajys Gera Orkestra

Kalbės J. Gasiūnas, L.D.S. Org. "Tiesos" red. ir kiti Dainuos dainininkas Ignas Kubiliūnas

Pypkorių kontestas su prizais. Maiše bėgimo lenktynės ir keletas kitų žaislų su laimėjimais. Taipgi Harvardo Studentų grupė suloš trumpą veikaluką.

Visi Am. Liet. Kongreso Draugijų Sąryšio darbuotojai, rėmėjai, draugai ir draugų draugai, turėkite sau už priedermę tą dieną dalyvauti šiame piknike ir savo draugus atsivesti.

Lietuva pradeda gyventi nauju gyvenimu todėl ir mums lietuviams, gyvenantiems čia Amerikoje susidarys naujos problemos, nauji reikalai ir naujos giminystės su mūsų broliais Lietuvoje.

Sirdingai kviečia visus brolius lietuvius kuo skaitlingiausia šiame piknike dalyvauti. KOMITETAS.

KELRODIS: Atvažiauvę į Bradfordą, važiuokite Salem gatve iki Montvale gatvės. Parkas ant Montvale gatvės.

New Jersey Lietuvių Radio Valandos Piknikas

Trečias Metinis N. J. Lietuvių Radio Valandos piknikas įvyks ateinantį sekmadienį, rugpjūčio-August 25-tą d., Petrylow's Grove Michigan Ave., Kenilworth, N. J. Šiame piknike bus muzikalė programa, bus kumštynių ir visokių pamarginimų. Be kit ko, matysite pasaulio drūčiausį žmogų, kuris rodys nematomus stebuklus. Šokiams gros Radio Orkestra, vedama Adolfo Smalensko. Bilietai tik po 35 centus. Vaikams 15 centų.

KELRODIS: Automobiliais iš Newarko važiuokite keliu 29-tu už Flag Ship pusė bloko sukite į kairę. Iš Elizabeth imkite kelią 28, Faitoute Ave. ½ mylios iki Petrylow's Grove. Klausykite N. J. Liet. Radio Valandos Sekmadienio rytais, 9 val. iš WHOM Jersey City, 1450 klc. Special busai eina iš Brooklyno, Patersono, Clifsidės, Bayonnės, Newarko, Kearny ir Harrison. Busų tikietus įsigykite ne vėliau, kaip penktadienį.

LDS SEIMINIAI PARENGIMAI

Sekmadienį, Rugpj. 25

Delegatų Priėmimo Balius

Lietuvių Piliiečių Klube,
280 Union Ave. Brooklyn, N. Y.

Pradžia 7:30 val. vakaro

ĮŽANGA 25c. GERIMAI - UŽKANDŽIAI

Šokiai prie Johnny Mikalausko Orkestros

Pirmadienį, Rugpj. 26

SEIMINIS BALIUS

Central Palace Svetainėje
16 Manhattan Ave., Brooklyn, N. Y.

Pradžia 8:30 val. vakare

MUZIKALĖ PROGRAMA ĮŽANGA 35c.

GERIMAI — UŽKANDŽIAI

Johnny Nevins Orkestra šokiams

Ketvirtadienį, Rugpj. 29

Delegatų Išleidimui Bankietas

Central Palace Svetainėje
16 Manhattan Ave., Brooklyn, N. Y.

Pradžia 6:30 valandą vkare

PROGRAMA - VAKARIENE ĮŽANGA \$1.25

ATSISVEIKINIMAS SU DELEGATAIS

Šokiams grieš G. Kazakevičiaus Orkestra

LDS SEIMINĖ KOMISIJA KVIEČIA VISUS DALYVAUTI VISUOSE SEIMINIUOSE PARENGIMUOSE

Bostono ir Apie linkės Žinios

Bostono Lietuvių Kongreso Draugijų Sąryšio posėdyje nutarta siųsti delegatą į Taikos Konferenciją Chicagoje. Tikimasi iš Massachusetts nuo lietuvių pasiųsti penkis delegatus.

Nuo amerikoniškų draugijų — bažnyčių, mokyklų ir unių važiuos delegatų labai daug ir daug žymių žmonių, kaip tai: profesorių, daktarų ir šiaip intelektualų.

Yra labai džiuginantis dalykas, kad šioje karo įkaitusioje atmosferoje ir pakvaišime atsiranda blaivų protų intelektualiskose sferose, kurie permato pragaištingumą karo ir nedvejodami kelia taikos švityrį šaukdami minias pastoti kelia karu kurstytojams, kad sulaukyti šią šalį nuo įsivėlimo į karą.

Draugai, siuntimo delegatų reikale skirtingose draugijose bus pakeltas klausimas rinkimo delegatų ir jų kelionės finansavimas. Tas darbas turi būti nedvejojančiai paremtas ir gyveniman įvykdytas, nes tai darbas yra labai svarbus ir paliečiantis beveik kiekvieną iš mūsų. Šiandieną, kur tik nepaklausk, visur išgirsi nuogastaujant: "kad tik mano sūnelį nepaimtų," "kad tik mano žentelį nepaimtų!" Jeigu į karą šalis įsivels, tai išimčių nebus, visus paties, kaip jaunus, taip senus. Daugelis dar visai jaunų skubinasi apdovėti, kad išvengs karo, bet moterų sionai neišgelbės nei vieno. Viena išeitis yra, tai sulaukyti tą ranką, kuri stumia į karą šią šalį, o rimta spėka pastojimui kelio karui ir yra šį Taikos Konferencija Chicagoje. Laiku paaukota pusdolerinė padengimui kelionės lėšų siunčiamų delegatų galės atsikimėti šimteriopai. Konferencija įvyks pirmomis dienomis rugsėjo mėnesio, tad laikas trumpas ir reikalas veikti tuojau, be atidėliojimo.

Bostono Kuriozai

Su paskutiniu perversmu Lietuvoje, Bostone, kaip ir kitur, kur tik sueina lietuviai, ten ir kalbos, diskusijos apie Lietuvos naują valdžią, naują padėtį, čia užgyrimai, peikimai, džiaugsmas, nusiminimas, filosofavimas ir nonsensai.

Va, vienas iš pozicijos žmonių pastato eilę klausimų vienam socialistų vadui, būtent: Ar ne gerai padarė naujoji Lietuvos valdžia, paliausuodama politinius kalinius, pakeldama ūkininkams ūkio produktų kainas, patvarkydama teikti mokslą ir medikale pagalbą veltui visiems?... Atsakymas: "Taip, tas gerai, bet klausimas, ar tas tiesa". Vienok tas pats žmogus nežinodamas tą ar tiesa, ar ne, rašo kolumnas nonsensų smerkdamas naują valdžią.

Viena mergina atėjusi į darbavietę pasakoja, kad bažnyčioje kunigas per pamokslą sakęs, kad Lietuva užplūdo kolchozai (turbūt kolchozai) ir viską naikina. Užklausta, ar ji žino, kas tie kolchozai yra — sako, turbūt kokie labai blogi žmonės!!!

Labiausiai prasiplatinusi pasaka yra, kad Sovietų valdžia (ne Lietuvos) ką tik iš lietuvių pagauna, tai areštuoja ir veža, veža ir veža. Vienas žmogus užklaustas, kur veža? Nagi sako, "Suvaro į laivus, iš veža į jūrą, akmenį prie kabo ir kliunkt į vandenį".

Ir va, matote, dvidešimtam amžiuje, kultūringoje Amerikoje dar yra žmonių, kurie tokias pasakas pasakoja ir joms tiki.

Atleistina yra, kurie tas pasakas pasakoja iš nežinystės, bet daug panašų gandų yra sklaidžiama per rimtus žmones ir daugelyje atvejų net sužiniai. O tas, žinoma, nei Lietuvai, nei lietuviams jokios naudos neduoda. Ilgai nerinkės laukti, kaip paaiškės re-

zultatai gerumo ar blogumo naujos padėties. Mes gyvename tokį momentą, kur spēka yra tiesa ir mažųjų tautų nepriklausomybė glūdi didžiųjų kaimynų apsaugoje. Mes gi tikime, kad Lietuvai Tarybų Sąjungos apsauga yra sveikiauusia. Žmonės, kurie save ponais vadina, trokšta Hitlerio globos.

Massachusetts Svarbus Piknikas

Mass. Lietuvių Kongreso Draugijų Sąryšio piknikas šįmet įvyks Haverhillio Liet. Piliiečių Gedimino Klubo Parke, Bradford, Mass., pirmą dieną rugsėjo, tai yra nedėdienį prieš "Labor Day".

Haverhilliečiai per visą laiką labai pavyzdinčiai ir vieningai Kongreso Sąryšį veikia, tad centro komitetas jautėsi saū už pareigą pagerbti haverhilliečius, surengiant šį pikniką Haverhillij ir mėš tikimės, kad lietuviai iš visų Massachusetts ir New Hampshire kampų suvažiuos tą dieną į haverhilliečių gražų nuosavą parką pasisvečiuoti kuo skaitlingiausiai!

Tikiety platinotojai, kaip girdėt, apdirbė kitus — didžiuosius piknikus, griebiasi už darbo parduoti šio pikniko tikietų nemažiau už kitų. Va, našvietis Žukauskas pasiėmė 18 knygučių ir sako kaip gyvat, matote, pats vienas visas parduosiu. Ot, jeigu tokių vyrų mes turėtume visur, tai į piknikus mes sutrauktume ne po penkis tūkstančius žmonių, bet po dvidešimtis penkis tūkstančius. Worcesterietis Lukas, nors ir rangydamasis, bet savo kvotą pasiėmęs užtikrino, kad visi iki vieno gauti tikietai "by hook or crook" bus parduoti. Stoughtonietis Lavas skundžiasi, kad jiems Haverhillis yra per toli, bet sako nors buso ir neturėsime, vienok delegaciją iš keletos mašinų nusiųsime. Gardneriečiai irgi tą patį sako. O ką Vaitiekus prižada, tą ir išpildo. Montelleiečiai tikrai pasižadėjo ne tik visus gautus tikietus parduoti, bet kiek parduotų tikietų, tiek ir žmonių į pikniką atsivežti. Lawrence pasiekė gauti labai gerą "reksnį" tikietų platinotojų, draugų Kralikauską. Nors jis rėkia, bet jis ir dirba. Nors So. Bostono mases dabartiniu laiku ant jūros kranto smėlyne besivoliodami akimis sirenas šaudo, bet kaip girdėt, tai ir tikietų platinimas eina geroje tvarkoje. Norwoodiečiai su hudsoniečiais, kaip jau žinoma, įgudę čempionai, tai apie juos nėra kas nei kalbėti. Lynno devynių ar kiek ten kalbų žinovas Kilimonis nesigiria, bet savo užduotį žino ir ją atlieka, o jis ten ir gana gerų pagelbininkų turi. Vyrai tai šio kolumnas nonsensų smerkdamas naują valdžią.

Viena mergina atėjusi į darbavietę pasakoja, kad bažnyčioje kunigas per pamokslą sakęs, kad Lietuva užplūdo kolchozai (turbūt kolchozai) ir viską naikina. Užklausta, ar ji žino, kas tie kolchozai yra — sako, turbūt kokie labai blogi žmonės!!!

Labiausiai prasiplatinusi pasaka yra, kad Sovietų valdžia (ne Lietuvos) ką tik iš lietuvių pagauna, tai areštuoja ir veža, veža ir veža. Vienas žmogus užklaustas, kur veža? Nagi sako, "Suvaro į laivus, iš veža į jūrą, akmenį prie kabo ir kliunkt į vandenį".

Ir va, matote, dvidešimtam amžiuje, kultūringoje Amerikoje dar yra žmonių, kurie tokias pasakas pasakoja ir joms tiki.

Atleistina yra, kurie tas pasakas pasakoja iš nežinystės, bet daug panašų gandų yra sklaidžiama per rimtus žmones ir daugelyje atvejų net sužiniai. O tas, žinoma, nei Lietuvai, nei lietuviams jokios naudos neduoda. Ilgai nerinkės laukti, kaip paaiškės re-

zultatai gerumo ar blogumo naujos padėties. Mes gyvename tokį momentą, kur spēka yra tiesa ir mažųjų tautų nepriklausomybė glūdi didžiųjų kaimynų apsaugoje. Mes gi tikime, kad Lietuvai Tarybų Sąjungos apsauga yra sveikiauusia. Žmonės, kurie save ponais vadina, trokšta Hitlerio globos.

Siemiet pikniko rengimas eina labai sklandžiai ir tikimasi gerų rezultatų. Pikniko gausdariais apsiėmė labai geri draugai, kaip tai Benkus, Navickas, Pečiukonis ir Saulėnas, visi haverhilliečiai. Šiame piknike turėsime keletą reisu su prizais, kaip tai, bėgimo storių ir plonų, bėgimo maiše, pypkorių, kontestas ir

keletas kitų. Dainuos Ign. Kubilinas, kalbės J. Gasinys, "Tiesos" redaktorius ir vietiniai kalbėtojai. Grajus garsi Club Mayfair orkestra, o su vaisėmis tai gausdariai jau prisirengę užganėdinti visus ir viskuomi. Ponai vasaros vakacijoms važiuoja į tolimą šiaurę, o mes gi, darbininkai, užbaigimui vasaros, kuo skaitlingiausia suvažiuokime nors į Massachusetts šiaurės ašigalį — Haverhill — ir tenai, užtikrinu — smagiai laiką praleisite. Tad lai būna visų šūkis: Valio, pirma rugsėjo!! Valio, Haverhill!!!

Valio, pirma rugsėjo!! Valio, Haverhill!!!

Valio, pirma rugsėjo!! Valio, Haverhill!!!

tuos automobilius, gėrisi jų moderniskumu, grožiu, tobulumu, bet didžiama iš jų vaikšto pėsti, arba važinėja "subvėmis", įkišę skylutėn penkis centus, kaip ir Dzūkėlis kad daro, arba kulnuoja pėsčias, jeigu kartais neturi nei tų penkių centų... Dzūkėlis.

PRANESIMAI IS KITUR

EASTON, PA.
LDS 51 Kp. Piknikas
LDS 51 kuopa rengia pikniką bendrai su ukrainų IWO kuopa sekmadienį, rugsėjio 25 d. Pleasant Grove Parke, ant kelio 611, kelios mylios už Martin's Creek. Kviečiame iš apylinkės ir iš toliau dalyvauti, nes vieta labai graži ir patogus privažiavimas. Reikia imti Bangoro busą ir tas priveža prie pat parko. Bus skanių valgių ir gėrimų ir šokiai. Jeigu lyti piknikas vis tiek įvyks, nes yra didelis pastogė. Kviečia visus Rengėjai. (199-200)

PHILADELPHIA, PA.
Ateinantį seštadienį, 24 d. rugs. (Aug.), visi draugai, kurie galite padėti sutaisyti Mykolaitio Parke stabus ir padaryti ten kitokius reikalingus patvarkymus, prašome susirinkti pas drg. Rainį, 110 W. Thompson St. 9-tą val. ryte. Kurie turite mašiną, atvažiuokite pas Rainį su mašinos, o kurie neturi mašinų, atvažiuokite gatvėkariais, iš čia mašinom nuvešime į parką.

Taipgi bus galima pasitikti tuos, kurie be mašinų ties City Line tarp 9 ir 10 val. ryte ir iš čia paimsime į mašiną ir nuvešime. — Komisija.

PHILADELPHIA, PA.
Pirmadienį, 26 d. rugs. (Aug.) įvyks paskutinis mitingas visų pažangiųjų organizacijų narių ir "Laisvės" skaitytojų pastarimui dėl pikniko. Čia turėsime pasitarti apie visą pikniko tvarką, papildyti trūkumus, kokius kitais metais turėdavome ir bus paskutiniai raportai apie visą pikniko reikalą.

Susirinkimas bus 735 Fairmount Ave., prasidės 8 val. vakare. Būkite pasiskirti laiku. — Komisija.

PHILADELPHIA, PA.
Pirmadienį, 26 d. rugs. (Aug.) įvyks paskutinis mitingas visų pažangiųjų organizacijų narių ir "Laisvės" skaitytojų pastarimui dėl pikniko. Čia turėsime pasitarti apie visą pikniko tvarką, papildyti trūkumus, kokius kitais metais turėdavome ir bus paskutiniai raportai apie visą pikniko reikalą.

Susirinkimas bus 735 Fairmount Ave., prasidės 8 val. vakare. Būkite pasiskirti laiku. — Komisija.

PHILADELPHIA, PA.
Pirmadienį, 26 d. rugs. (Aug.) įvyks paskutinis mitingas visų pažangiųjų organizacijų narių ir "Laisvės" skaitytojų pastarimui dėl pikniko. Čia turėsime pasitarti apie visą pikniko tvarką, papildyti trūkumus, kokius kitais metais turėdavome ir bus paskutiniai raportai apie visą pikniko reikalą.

Susirinkimas bus 735 Fairmount Ave., prasidės 8 val. vakare. Būkite pasiskirti laiku. — Komisija.

PHILADELPHIA, PA.
Pirmadienį, 26 d. rugs. (Aug.) įvyks paskutinis mitingas visų pažangiųjų organizacijų narių ir "Laisvės" skaitytojų pastarimui dėl pikniko. Čia turėsime pasitarti apie visą pikniko tvarką, papildyti trūkumus, kokius kitais metais turėdavome ir bus paskutiniai raportai apie visą pikniko reikalą.

Susirinkimas bus 735 Fairmount Ave., prasidės 8 val. vakare. Būkite pasiskirti laiku. — Komisija.

PHILADELPHIA, PA.
Pirmadienį, 26 d. rugs. (Aug.) įvyks paskutinis mitingas visų pažangiųjų organizacijų narių ir "Laisvės" skaitytojų pastarimui dėl pikniko. Čia turėsime pasitarti apie visą pikniko tvarką, papildyti trūkumus, kokius kitais metais turėdavome ir bus paskutiniai raportai apie visą pikniko reikalą.

Susirinkimas bus 735 Fairmount Ave., prasidės 8 val. vakare. Būkite pasiskirti laiku. — Komisija.

PHILADELPHIA, PA.
Pirmadienį, 26 d. rugs. (Aug.) įvyks paskutinis mitingas visų pažangiųjų organizacijų narių ir "Laisvės" skaitytojų pastarimui dėl pikniko. Čia turėsime pasitarti apie visą pikniko tvarką, papildyti trūkumus, kokius kitais metais turėdavome ir bus paskutiniai raportai apie visą pikniko reikalą.

Susirinkimas bus 735 Fairmount Ave., prasidės 8 val. vakare. Būkite pasiskirti laiku. — Komisija.

PHILADELPHIA, PA.
Pirmadienį, 26 d. rugs. (Aug.) įvyks paskutinis mitingas visų pažangiųjų organizacijų narių ir "Laisvės" skaitytojų pastarimui dėl pikniko. Čia turėsime pasitarti apie visą pikniko tvarką, papildyti trūkumus, kokius kitais metais turėdavome ir bus paskutiniai raportai apie visą pikniko reikalą.

Susirinkimas bus 735 Fairmount Ave., prasidės 8 val. vakare. Būkite pasiskirti laiku. — Komisija.

PHILADELPHIA, PA.
Pirmadienį, 26 d. rugs. (Aug.) įvyks paskutinis mitingas visų pažangiųjų organizacijų narių ir "Laisvės" skaitytojų pastarimui dėl pikniko. Čia turėsime pasitarti apie visą pikniko tvarką, papildyti trūkumus, kokius kitais metais turėdavome ir bus paskutiniai raportai apie visą pikniko reikalą.

Susirinkimas bus 735 Fairmount Ave., prasidės 8 val. vakare. Būkite pasiskirti laiku. — Komisija.

PHILADELPHIA, PA.
Pirmadienį, 26 d. rugs. (Aug.) įvyks paskutinis mitingas visų pažangiųjų organizacijų narių ir "Laisvės" skaitytojų pastarimui dėl pikniko. Čia turėsime pasitarti apie visą pikniko tvarką, papildyti trūkumus, kokius kitais metais turėdavome ir bus paskutiniai raportai apie visą pikniko reikalą.

Susirinkimas bus 735 Fairmount Ave., prasidės 8 val. vakare. Būkite pasiskirti laiku. — Komisija.

PHILADELPHIA, PA.
Pirmadienį, 26 d. rugs. (Aug.) įvyks paskutinis mitingas visų pažangiųjų organizacijų narių ir "Laisvės" skaitytojų pastarimui dėl pikniko. Čia turėsime pasitarti apie visą pikniko tvarką, papildyti trūkumus, kokius kitais metais turėdavome ir bus paskutiniai raportai apie visą pikniko reikalą.

Susirinkimas bus 735 Fairmount Ave., prasidės 8 val. vakare. Būkite pasiskirti laiku. — Komisija.

PHILADELPHIA, PA.
Pirmadienį, 26 d. rugs. (Aug.) įvyks paskutinis mitingas visų pažangiųjų organizacijų narių ir "Laisvės" skaitytojų pastarimui dėl pikniko. Čia turėsime pasitarti apie visą pikniko tvarką, papildyti trūkumus, kokius kitais metais turėdavome ir bus paskutiniai raportai apie visą pikniko reikalą.

Susirinkimas bus 735 Fairmount Ave., prasidės 8 val. vakare. Būkite pasiskirti laiku. — Komisija.

PHILADELPHIA, PA.
Pirmadienį, 26 d. rugs. (Aug.) įvyks paskutinis mitingas visų pažangiųjų organizacijų narių ir "Laisvės" skaitytojų pastarimui dėl pikniko. Čia turėsime pasitarti apie visą pikniko tvarką, papildyti trūkumus, kokius kitais metais turėdavome ir bus paskutiniai raportai apie visą pikniko reikalą.

Susirinkimas bus 735 Fairmount Ave., prasidės 8 val. vakare. Būkite pasiskirti laiku. — Komisija.

PHILADELPHIA, PA.
Pirmadienį, 26 d. rugs. (Aug.) įvyks paskutinis mitingas visų pažangiųjų organizacijų narių ir "Laisvės" skaitytojų pastarimui dėl pikniko. Čia turėsime pasitarti apie visą pikniko tvarką, papildyti trūkumus, kokius kitais metais turėdavome ir bus paskutiniai raportai apie visą pikniko reikalą.

Susirinkimas bus 735 Fairmount Ave., prasidės 8 val. vakare. Būkite pasiskirti laiku. — Komisija.

PHILADELPHIA, PA.
Pirmadienį, 26 d. rugs. (Aug.) įvyks paskutinis mitingas visų pažangiųjų organizacijų narių ir "Laisvės" skaitytojų pastarimui dėl pikniko. Čia turėsime pasitarti apie visą pikniko tvarką, papildyti trūkumus, kokius kitais metais turėdavome ir bus paskutiniai raportai apie visą pikniko reikalą.

Susirinkimas bus 735 Fairmount Ave., prasidės 8 val. vakare. Būkite pasiskirti laiku. — Komisija.

PHILADELPHIA, PA.
Pirmadienį, 26 d. rugs. (Aug.) įvyks paskutinis mitingas visų pažangiųjų organizacijų narių ir "Laisvės" skaitytojų pastarimui dėl pikniko. Čia turėsime pasitarti apie visą pikniko tvarką, papildyti trūkumus, kokius kitais metais turėdavome ir bus paskutiniai raportai apie visą pikniko reikalą.

Susirinkimas bus 735 Fairmount Ave., prasidės 8 val. vakare. Būkite pasiskirti laiku. — Komisija.

PHILADELPHIA, PA.
Pirmadienį, 26 d. rugs. (Aug.) įvyks paskutinis mitingas visų pažangiųjų organizacijų narių ir "Laisvės" skaitytojų pastarimui dėl pikniko. Čia turėsime pasitarti apie visą pikniko tvarką, papildyti trūkumus, kokius kitais metais turėdavome ir bus paskutiniai raportai apie visą pikniko reikalą.

Susirinkimas bus 735 Fairmount Ave., prasidės 8 val. vakare. Būkite pasiskirti laiku. — Komisija.

PHILADELPHIA, PA.
Pirmadienį, 26 d. rugs. (Aug.) įvyks paskutinis mitingas visų pažangiųjų organizacijų narių ir "Laisvės" skaitytojų pastarimui dėl pikniko. Čia turėsime pasitarti apie visą pikniko tvarką, papildyti trūkumus, kokius kitais metais turėdavome ir bus paskutiniai raportai apie visą pikniko reikalą.

Susirinkimas bus 735 Fairmount Ave., prasidės 8 val. vakare. Būkite pasiskirti laiku. — Komisija.

PHILADELPHIA, PA.
Pirmadienį, 26 d. rugs. (Aug.) įvyks paskutinis mitingas visų pažangiųjų organizacijų narių ir "Laisvės" skaitytojų pastarimui dėl pikniko. Čia turėsime pasitarti apie visą pikniko tvarką, papildyti trūkumus, kokius kitais metais turėdavome ir bus paskutiniai raportai apie visą pikniko reikalą.

Susirinkimas bus 735 Fairmount Ave., prasidės 8 val. vakare. Būkite pasiskirti laiku. — Komisija.

PHILADELPHIA, PA.
Pirmadienį, 26 d. rugs. (Aug.) įvyks paskutinis mitingas visų pažangiųjų organizacijų narių ir "Laisvės" skaitytojų pastarimui dėl pikniko. Čia turėsime pasitarti apie visą pikniko tvarką, papildyti trūkumus, kokius kitais metais turėdavome ir bus paskutiniai raportai apie visą pikniko reikalą.

Susirinkimas bus 735 Fairmount Ave., prasidės 8 val. vakare. Būkite pasiskirti laiku. — Komisija.

PHILADELPHIA, PA.
Pirmadienį, 26 d. rugs. (Aug.) įvyks paskutinis mitingas visų pažangiųjų organizacijų narių ir "Laisvės" skaitytojų pastarimui dėl pikniko. Čia turėsime pasitarti apie visą pikniko tvarką, papildyti trūkumus, kokius kitais metais turėdavome ir bus paskutiniai raportai apie visą pikniko reikalą.

Susirinkimas bus 735 Fairmount Ave., prasidės 8 val. vakare. Būkite pasiskirti laiku. — Komisija.

PHILADELPHIA, PA.
Pirmadienį, 26 d. rugs. (Aug.) įvyks paskutinis mitingas visų pažangiųjų organizacijų narių ir "Laisvės" skaitytojų pastarimui dėl pikniko. Čia turėsime pasitarti apie visą pikniko tvarką, papildyti trūkumus, kokius kitais metais turėdavome ir bus paskutiniai raportai apie visą pikniko reikalą.

Susirinkimas bus 735 Fairmount Ave., prasidės 8 val. vakare. Būkite pasiskirti laiku. — Komisija.

PHILADELPHIA, PA.
Pirmadienį, 26 d. rugs. (Aug.) įvyks paskutinis mitingas visų pažangiųjų organizacijų narių ir "Laisvės" skaitytojų pastarimui dėl pikniko. Čia turėsime pasitarti apie visą pikniko tvarką, papildyti trūkumus, kokius kitais metais turėdavome ir bus paskutiniai raportai apie visą pikniko reikalą.

Susirinkimas bus 735 Fairmount Ave., prasidės 8 val. vakare. Būkite pasiskirti laiku. — Komisija.

PHILADELPHIA, PA.
Pirmadienį, 26 d. rugs. (Aug.) įvyks paskutinis mitingas visų pažangiųjų organizacijų narių ir "Laisvės" skaitytojų pastarimui dėl pikniko. Čia turėsime pasitarti apie visą pikniko tvarką, papildyti trūkumus, kokius kitais metais turėdavome ir bus paskutiniai raportai apie visą pikniko reikalą.

Susirinkimas bus 735 Fairmount Ave., prasidės 8 val. vakare. Būkite pasiskirti laiku. — Komisija.

PHILADELPHIA, PA.
Pirmadienį, 26 d. rugs. (Aug.) įvyks paskutinis mitingas visų pažangiųjų organizacijų narių ir "Laisvės" skaitytojų pastarimui dėl pikniko. Čia turėsime pasitarti apie visą pikniko tvarką, papildyti trūkumus, kokius kitais metais turėdavome ir bus paskutiniai raportai apie visą pikniko reikalą.

Susirinkimas bus 735 Fairmount Ave., prasidės 8 val. vakare. Būkite pasiskirti laiku. — Komisija.

tuos automobilius, gėrisi jų moderniskumu, grožiu, tobulumu, bet didžiama iš jų vaikšto pėsti, arba važinėja "subvėmis", įkišę skylutėn penkis centus, kaip ir Dzūkėlis kad daro, arba kulnuoja pėsčias, jeigu kartais neturi nei tų penkių centų... Dzūkėlis.

PRANESIMAI IS KITUR

EASTON, PA.
LDS 51 Kp. Piknikas
LDS 51 kuopa rengia pikniką bendrai su ukrainų IWO kuopa sekmadienį, rugsėjio 25 d. Pleasant Grove Parke, ant kelio 611, kelios mylios už Martin's Creek. Kviečiame iš apylinkės ir iš toliau dalyvauti, nes vieta labai graži ir patogus privažiavimas. Reikia imti Bangoro busą ir tas priveža prie pat parko. Bus skanių valgių ir gėrimų ir šokiai. Jeigu lyti piknikas vis tiek įvyks, nes yra didelis pastogė. Kviečia visus Rengėjai. (199-200)

PHILADELPHIA, PA.
Ateinantį seštadienį, 24 d. rugs. (Aug.), visi draugai, kurie galite padėti sutaisyti Mykolaitio Parke stabus ir padaryti ten kitokius reikalingus patvarkymus, prašome susirinkti pas drg. Rainį, 110 W. Thompson St. 9-tą val. ryte. Kurie turite mašiną, atvažiuokite pas Rainį su mašinos, o kurie neturi mašinų, atvažiuokite gatvėkariais, iš čia mašinom nuvešime į parką.

Taipgi bus galima pasitikti tuos, kurie be mašinų ties City Line tarp 9 ir 10 val. ryte ir iš čia paimsime į mašiną ir nuvešime. — Komisija.

PHILADELPHIA, PA.
Pirmadienį, 26 d. rugs. (Aug.) įvyks paskutinis mitingas visų pažangiųjų organizacijų narių ir "Laisvės" skaitytojų pastarimui dėl pikniko. Čia turėsime pasitarti apie visą pikniko tvarką, papildyti trūkumus, kokius kitais metais turėdavome ir bus paskutiniai raportai apie visą pikniko reikalą.

Susirinkimas bus 735 Fairmount Ave., prasidės 8 val. vakare. Būkite pasiskirti laiku. — Komisija.

PHILADELPHIA, PA.
Pirmadienį, 26 d. rugs. (Aug.) įvyks paskutinis mitingas visų pažangiųjų organizacijų narių ir "Laisvės" skaitytojų pastarimui dėl pikniko. Čia turėsime pasitarti apie visą pikniko tvarką, papildyti trūkumus, kokius kitais metais turėdavome ir bus paskutiniai raportai apie visą pikniko reikalą.

Susirinkimas bus 735 Fairmount Ave., prasidės 8 val. vakare. Būkite pasiskirti laiku. — Komisija.

PHILADELPHIA, PA.
Pirmadienį, 26 d. rugs. (Aug.) įvyks paskutinis mitingas visų pažangiųjų organizacijų narių ir "Laisvės" skaitytojų pastarimui dėl pikniko. Čia turėsime pasitarti apie visą pikniko tvarką, papildyti trūkumus, kokius kitais metais turėdavome ir bus paskutiniai raportai apie visą pikniko reikalą.

Susirinkimas bus 735 Fairmount Ave., prasidės 8 val. vakare. Būkite pasiskirti laiku. — Komisija.

PHILADELPHIA, PA.
Pirmadienį, 26 d. rugs. (Aug.) įvyks paskutinis mitingas visų pažangiųjų organizacijų narių ir "Laisvės" skaitytojų pastarimui dėl pikniko. Čia turėsime pasitarti apie visą pikniko tvarką, papildyti trūkumus, kokius kitais metais turėdavome ir bus paskutiniai raportai apie visą pikniko reikalą.

Susirinkimas bus 735 Fairmount Ave., prasidės 8 val. vakare. Būkite pasiskirti laiku. — Komisija.

PHILADELPHIA, PA.
Pirmadienį, 26 d. rugs. (Aug.) įvyks paskutinis mitingas visų pažangiųjų organizacijų narių ir "Laisvės" skaitytojų pastarimui dėl pikniko. Čia turėsime pasitarti apie visą pikniko tvarką, papildyti trūkumus, kokius kitais metais turėdavome ir bus paskutiniai raportai apie visą pikniko reikalą.

Susirinkimas bus 735 Fairmount Ave., prasidės 8 val. vakare. Būkite pasiskirti laiku. — Komisija.

PHILADELPHIA, PA.
Pirmadienį, 26 d. rugs. (Aug.) įvyks paskutinis mitingas visų pažangiųjų organizacijų narių ir "Laisvės" skaitytojų pastarimui dėl pikniko. Čia turėsime pasitarti apie visą pikniko tvarką, papildyti trūkumus, kokius kitais metais turėdavome ir bus paskutiniai raportai apie visą pikniko reikalą.

Susirinkimas bus 735 Fairmount Ave., prasidės 8 val. vakare. Būkite pasiskirti laiku. — Komisija.

PHILADELPHIA, PA.
Pirmadienį, 26 d. rugs. (Aug.) įvyks paskutinis mitingas visų pažangiųjų organizacijų narių ir "Laisvės" skaitytojų pastarimui dėl pikniko. Čia turėsime pasitarti apie visą pikniko tvarką, papildyti trūkumus, kokius kitais metais turėdavome ir bus paskutiniai raportai apie visą pikniko reikalą.

Susirinkimas bus 735 Fairmount Ave., prasidės 8 val. vakare. Būkite pasiskirti laiku. — Komisija.

PHILADELPHIA, PA.
Pirmadienį, 26 d. rugs. (Aug.) įvyks paskutinis mitingas visų pažangiųjų organizacijų narių ir "Laisvės" skaitytojų pastarimui dėl pikniko. Čia turėsime pasitarti

New Yorko ir Apie linkės Žinios

LDS Seiminės Išskilmės Šeštadienį-Sekmadienį

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo, nacionalės pašalpos ir apraudos organizacijos, penktasis ir sykiu jubiliejinis seimas prasidės pirmadienį, rugpjūčio 26 d. Daugelis šio seimo delegatų jau dabar kelyje. Brooklyniečiai laukia juos gražiai pasitikti.

Šeštadienį, rugpjūčio 24 d., Brooklynas susilauks daug žymių svečių. Su delegatais sykiu atvyksta LDS sportininkai iš Senadorio, Klevelando, Čikagos, Kenosos, Bostono ir kitų miestų. Šie LDS jaunuoliai sportininkai savo išsilavinimui ir mūklumo stebins mus brooklyniečius.

LDS minkštosios bolės (soft ball) turnamentas bus Pasaulinė Parodoj šį šeštadienį. Pradžia 3 val. po pietų.

Šio šeštadienio vakare LDS delegatai, LDS sportininkai, LDS nariai ir rėmėjai, visi, kas tik norės, gražiu laivu išplauks į plačiąją Hudson upę. Kviečiami visi, kurie tik norite su laivo ekskursantais dalyvauti, susirinkti 7:30 val. vakare ties Pier No. 1, Battery Place. Šis sekmadienis bus LDS sporto ir delegatų priėmimo

diena. Sporto Olimpijada įvyks McCarren Parke, Brooklyne. Prasidės 1 val. po pietų. Visi tad traukime į McCarren Parką pamatyti, kaip tie lietuviai jaunuoliai sportininkai grumsis už geriausį pasižymėjimą.

Visi žinome gražiąją Lietuvos Piličių Klubo svetainę, kurioj šio sekmadienio vakare LDS seimo delegatai, sportininkai ir visi svečiai susirinks į LDS balių priėmimui delegatų. Smagus bus balius. Jono Mikalauko orkestra grieš polkas ir kitokius lietuviškus šokius. Brooklyniečiai galės pasimatyti su savo pažįstamais iš kitų miestų atvykusiais. Visi kviečiami dalyvauti.

Kiti seiminiai parengimai bus: rugpjūčio 26 vakare ir rugpjūčio 29 d. vakare. Apie tai bus plačiau paaiškinta kitu sykiu.

Lietuvių Darbininkų Susivienijimas, kaip matote, čia Brooklyne turės gražias išskilmes. Šio Susivienijimo Centro raštinė yra po šiuo antrašu: 419 Lorimer St., Brooklyn, N. Y., telefonas EVergreen 7-3529.

Trys Broliukai, Jūreivėliai, Pataria Visiems

1. Pasikalbėkit, susitarkit su savo žmona, vyru, mylimąja, arba draugu dėl "deito" šio šeštadienio vakare dalyvauti LDS Jaunimo Kuopų Tarybos ekskursijoj laivu.

2. Palikit visus savo "trubelius" ir nusiminimus namie ir mes užtikrinsime, kad smagiai, linksmam praleisite vakarą tarp draugų ir susipažinsite su svečiais iš tolimų miestų.

3. Nusipirkite "laivakortę" išanksto, nes ekskursija įvyks nepaisant ar lis, snigs ar t. p. Gaukite pas bile LDS narį, arba "Laisvės" ofise.

4. Perskaitykite ir gerai įsitaikykite visas informacijas skelbime, kuris telpa ant šio puslapio.

5. Išsikirkite skelbimą—tūrėsite kelrodį į prielauką.

6. Praneškite visiems savo pažįstamiems apie šią pramogą ir jie bus jums amžinai dėkingi. Mes.

Teisėjas MacCrate leido šaukt taip vadinamą "blue ribbon džiu" teist kelių pravedimo firmas už suokalbinę kontraktus išgavimą iš miesto \$500,000 perviršiaus už darbus.

Maliorių Unijos 9-to Distrikto Tarybos viršininkų pasitarimas su bosų atstovais dėl naujos sutarties suaukta rugpjūčio 20-tos vakarą. Jei bosai nesitartų, malioriai skelbsią streiką. Sena sutartis baigiasi 25-tą.

Kokliušas yra žalingesnis už Tulas Kitas Ligos

Pereitav savaitę naujų susirgimų kokliušu, Brooklyne, buvo 38, viena mirė. Susirgimai škarlatina ir tymais numažėjo iki minimumo. Du naujai susirgo ir du mirė nuo typhoid (vidurių ligos).

Mirė per savaitę 386; iš tų du užmušti automobiliu, vienas mirė nuo infliuzenos, 11—plaučių uždegimu.

Gimė per savaitę 836. Reikia tart žodis kitas dėl kokliušo. Daugelis jo nelaiko nei liga, susirgęs asmuo visai nei neliginamas. Gal dėlto, kad mažiau pasitaiko juomi susirgimų, negu daugeliu kitų viens kitam perduodamų ligų, taipgi gal ir dėlto, kad ilgai užsitiesia. Bet sveikatos autoritetų surinkti daviniai rodo, jog kokliušas atima daugiau gyvybių už baisiąją škarlatina, tymus ir keletą kitų limpamų ligų, nors anomis susirgimai yra daug skaitlingesni.

Sveikatos Dep-tas pataria kokliušo susirgusiems įieškoti greitos, geros pagalbos ir sveikuosius vaikus saugoti nuo kontakto su sergančiu.

Atvėžė dar 138 Vaikus

Antradienį pribuvo laivas Samaria, vežinas 138 vaikais karo pabėgėliais iš Anglijos. Šie irgi pribuvo lydimi slaugių ir tarnaičių—ponaičiukai—, kurių daugelis apsigyvens turčių rezidencijose Long Islande. Biednuomenės vaikų dar vis nepribūna. Jiems, anot valdonybės elsenos, ir po bombomis turi būti gerai.

Rakandų Darbininkų Unijos Lokalas 76-B pradėjo derybas dėl naujos sutarties su Breakfast Room rakandų fabrikan-tais.

J. Muccino, 23 m., 64 New Bowery, nuteistas 5 dienas kalėti arba \$10 pasimokėti už nuogu maudymosi Coney Islande. Jis nuėjo kalėti.

Daugiau Svečių iš Vidur-Vakarių

Jau buyo minėta seniau, kad iš Chicagos atvyks bent 30 LDS Seimo delegatų, neskaitant iš ten pribūsančių šiaip svečių, sporto tėmytojų ir li-tų. Bet Chicago tai dar ne visas, kiek pribūna iš anapus Allegheny kalnų. Štai dar keliolika tų, apie kurių atvykimą žinios pasiekė mano ausį:

Iš Johnston City, Ill., laukiamas Povilo Kruvelio, iš Herrin—Mykolo Palevičiaus, iš Waukegan—Igno Paulausko, iš Westville—Konst. P. Jokubaičio, iš Gary, Ind., Zigomto Juškos.

O iš Kenosha, Wis., atvyksta visas LDS sportininkų ty-mas.

Taipgi atvyksta visas LDS sportininkų ty-mas iš Clevelando, iš kur, apart sportininkų, dar laukiama sekami: Stasy K. Mažanas, J. Žebrauskas, Elvira Romandžiūtė-Stripeika, Amilija Sklerienė, Bertha Galinauskas, Adelina Simon, Adella Bekevic, Acquilla Bekevic, Anthony Susnis, John Skogus. Iš Akron, Ohio, atvyksta Juozas A. Dominicks.

Iš Detroito pribus Dr. M. D. Palevičius, Pranas Jočionis, Petras Smalstys, Vera Smalstienė, Uršulė Litvinienė, Uršulė Palevičienė, Nellie Belunas, ir kiti.

Didysis Pittsburghas su skaitlingomis apylinkių kolonijomis irgi įeina tolimųjų teritorijon, bet kadangi Pensylvanija savaime yra didelė LDS "karalystė", tad apie iš ten atvykstančius svečius teks parašyti atskirai.

N. K. rius.

Lankėsi "Laisvėje"

Apsilankė "Laisvėj" Rožytė Česnuolevičiūtė ir Josephine Macelis iš Lawrence, Mass., kurios proga vakacijų aplankė Pasaulinę Parodą, kitas žymias New Yorko vietas ir mūsų įstaigas. Jodvi viešėjo pas savo gimniečius K. ir D. M. Solomskus, Ridgewoode.

Petrui Stankevičiui Padaryta Operacija

P. Stankevičius, 131-25 Baisley Blvd., Jamaica, pereitą antradienį pergyveno pavojingą operaciją, Mary Immaculate ligoninėj, 152-11 89th Ave., Jamaica. Lankymo valandos: pirmadieniais, trečiadieniais, ketvirtad. ir šeštad. nuo 1 iki 2 po pietų; sekmdieniais nuo 1 iki 2 po pietų ir nuo 7 iki 8 vakaro.

P. Stankevičius yra senas "Laisvės" skaitytojas, taipgi eastnewyorkiečių Liet. Literatūros D-jos 185-tos kuopos narys. Linkime draugui greit pasveikti.

Užmušė Darbe

Arturo Moratti, 40 m., 294 Harmon St., užmuštas darbe ant jo užvirtus tonams atkarsenų kasamos rymoms dėt 18-kos pėdų gilumo tranšėjos dugne, kur jis dirbo kartu su kitais trim darbininkais. Jį užmušė sykiu su žemėmis nuo viršaus atslenkęs 10 pėdų bal-kėgtis iš pavojaus vietos.

Nelaimė įvyko prie statomos Forest Hills High School mokyklos, Astorijoj.

Išgverėlis Nužudęs Merginą

Trečiadienį, Dyker Beach bruzgynuose, rasta nužudyta Frieda Olsen'ūtė, 19 metų mergina, dingusi iš namų nuo pereinio pirmadienio. Ji buvus sumušta ir apdeginta. Menama, kad įinai pirma kriminališkai užpulta ir paskui, kad išvengt pažinimo, ją užmušė. Sulaikytas Peter Sajemi, kitur vadinsis Joseph Marino, 32 m., sakoma, prisipažinęs nužudęs merginą. Jis gyvenęs 735 53rd St. su gyvanaše.

Lavoną atrado žaidžiantai vaikai.

MIRĖ

Rugpjūčio 17 d. mirė Alice Halakowsky, 69 m. amžiaus, gyvenusi 85-70—80th gatvėj, Woodhaven, L. I., N. Y. Buvo pašarvota grab. Shallins-Salinsko koplyčioj. Palaidota rugpj. 20 d., Evergreen kapinėse. Aptarnavo grab. Salinskas-Shallins.

Queens General ligoninėje rugpj. 21 d. mirė Frederick Davis, 70 m. amžiaus, gyvenęs 86-44—91st St., Woodhaven, L. I., N. Y. Velionis pašarvotas grab. Shallins-Salinsko koplyčioj. Bus laidojamas, grab. Salinskiui aptarnaujant, šeštadienį, rugpj. 24 d., 2 val. po p., Cypress Hills kapinėse.

M. Mezzaro, N. Y., suimtas Pas. Parodoj su 9 pakeliamais narkotikų cigarečių, padėtas po \$500 kaucija iki teismo.

Bandymuose išaiškinti Mrs. Sorenson'ienės žudeiką, policija kvotė jos vyrą per 29 valandas, bet paskiau paleido.

RANDAVOJIMAI

Pasirandavoja 2 fornijoti kambariai, 3 lovos. Tinka ir vedusiem, tik pagaidaujama be vaiku. Jei pavieniui, tai vyrai ar merginos galėtų gyventi trys. Yra visi patogumai. Kreipkitės 130-26 — 115th St., Ozone Park, N. Y. (199-201)

SUSIRINKIMAI BROOKLYN, N. Y.

Lietuvių Kriaucių Neprigulmingo Klubo pusmetinis susirinkimas įvyks rugpjūčio 23 d., 1940, Lietuvių A. P. Klubo, 280 Union Ave., kaip 7:30 val. vakare. Visi kriauciukai, kurie priklausote prie L. K. Neprigulmingo Klubo kviečiame dalyvauti, nes yra svarbių reikalų, kuriuos turėsime svarstyti. — Sekr. J. Kairys. (198-199)

REIKALAVIMAI

Reikalinga vyro dirbti ant ūkės. Turi mokėti melzt karves. Darbas nuolatinis. — Chas Paulauskas, 160 State Street, Manchester, Conn.

LeVANDA FUNERAL PARLORS

Incorporated
J. LeVANDA—E. LeVANDA
Tėvas ir Sūnus Levandauskai
UNDERTAKERS
337 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Stagg 2-0788
NIGHT—Havemeyer 8-1158

BAR ir GRILL LIETUVIŲ RESTAURANAS

Idomiai įpušta Lietuviška aludė ant Grand Street
Rheingold extra Dry Alus.
Didelis pasirinkimas visokių Vynų ir Degtinės
Turime ir kambarių pernakvot arba savaitinai išrandavot
JOSEPH ZEIDAT
Savininkas
411 Grand St. Brooklyn

Clement Vokietaitis LIETUVIS ADVOKATAS

50 COURT STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. Triangle 5-8622
168 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 8-7179

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

VALANDOS:
8—10 ryte
1—2 p. p.
6—8 vak.
Sventadieniai susitarus
Tel. Evergreen 8-9229

Dr. JOHN WALUK
161 NO. 6th STREET

VALANDOS:
9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniai uždaryta
Tel. Evergreen 7-6888

Dr. A. PETRIKA (DANTŲ GYDYTOJAS)
221 SO. 4th ST.

OFISO VALANDOS:
9 ryto iki 9 vakaro, ir sulyg sutarties išanksto.
Tel. South 8-1551

DR. ADAM V. WALMUS
DANTŲ GYDYTOJAS
705 Fourth Avenue

FOTOGRAFAS

Traukiu pavėklusus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavieniū. Iš senų padarau naujus pavėklus ir krajavys sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pagėdaujama. Taipogi atmaliauoju įvairiom spalvom.

JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kamp. Broadway ir Stone Ave., tuvių, kitokių grupių ir pavieniū stočių BMT Line
Tel.: Glenmore 5-6191

J. GARŠVA

Graborius-Undertaker LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalzmuoja ir laidoja ant visokių kapinių; parsamdo au" mobilius ir karietas veselįjom, krikštynom, kitkam.
231 BEDFORD AVE., BROOKLYN, N. Y.
Telephone: EVergreen 8-9770

CHARLES'

UP-TO-DATE
BARBER SHOP
K. DEGUTIS, Savininkas
Prielankus Patarnavimas
306 Union Avenue
Tarp Ten Eyck ir Manjer Sts.
Brooklyn, N. Y.
Gera! Patyrę Barberiai

F. W. SHALINS

(SHALINSKAS)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiame garbingas laidotuves
\$150
Koplyčias suteikiame nemokamai visose dalyse miesto
Tel. Virginia 7-4499

Lietuvių Rakandų Krautuvė

Parduodame įvairius rakandus labai nužemintomis kainomis. Pasirinkimas didelis.
Bedroom and Parlor Sets, Studio Couches, Kitchen Sets, Dinette Sets, Matrasai ir Springsai
GRAND CHAIR CORPORATION
LIETUVIAI RAKANDŲ IŠDIRBĖJAI
ANT. PETRAITIS, Biznio Vedėjas
409 ir 436 Grand St. Tel. EV. 7-8451 Brooklyn, N. Y.

Mateušas Simonavičius

Gražiai įrengta Susijimams Istaiga
Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsite Brooklyne, už-eikite susipažinti.
Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys, užėjimui su moterimis. Nedėlionis atdaras nuo 1 valandos diena iki vėlai.
426 SOUTH 5th STREET
BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes elevaterio stoties
Tel. Evergreen 4-9508

Lietuvių Kūro Kompanija

ĮDEDAME MASTER-KRAFT OIL BURNERS
I JOSŲ SENĄ AR NAUJĄ ŠILDYTUVĄ (Steam Boiler)
Mūsų inžinieriai išmieruos jūsų namus ir įdės tinkamą "burner" arba visą garo arba karšto vandens sistemą. Maloniai suteikiame aprokatumus be jokio mokesčio.
TRU-EMBER FUEL CO., INC.
485 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661

FRANK DOMIKAITIS RESTAURACIJA

417 Lorimer St. — Brooklyn — "Laisvės" Name
GERIAUSIOS ROSIES VALGIAI
Gaminami Europiško ir Amerikoniško stiliaus. Pulkis, lietuviško namų darbo, kibasai ir kopta paršiena; gnapadoriška! nuvirtį kopštai ir barščiai.
ATDARA NUO ANKSTI RYTO IKI VELAI VAKARO
Vasaros lalku visada yra gražus pasirinkimas pleniųkų valgių ir daržovių—virtų ir žalių.

Maliorių Bosai Nenori Susitart su Unija

Devyni maliorių 9-to Distrikto Tarybos lokalai turėjo susirinkimus pereinio trečiadienio vakarą, kad apsvartytų sekamus unijos žingsnius po to, kaip bosai atmetė visus unijos reikalavimus.

Senasis unijos kontraktas su Master Painters Association, bosų organizacija, baigiasi šio mėnesio 25-tą. Derybose dėl naujo kontrakto, tarp kitko, unija reikalauja pakelt algas, sutrumpint darbo valandas, ir kontroliuot sandymą pusės visų darbininkų, tai yra, pusė turėtų būti samdomi per uniją.

Kad prasašint didžiausią paskubą - persidirbimą, unija reikalauja pratęst sezonus, leist darbininkams išdirbt taip vadinamais ne sezonais—gruodžio, sausio, vasario ir kovo mėnesiais—po tris dienas, 18-ka valandų per savaitę. Jeigu bosai laikysis savo užsispyrimo ir toliau, nesitars, numatoma maliorių generalis streikas New Yorke ir Bronxe.

Ridgewoode Rengiama Svarbios Prakalbos

Dėka vietos organizacijų veikėjų budrumui ir mes, ridgewoodiečiai, turėsime labai svarbias prakalbas bėgama dienos klausimais. Pastebėjusios, kad LDS Seiman atvyksta žymiu svečių kalbėtojų iš tolimų vidur-vakarių, mūs organizacijos skubiai subruzdavo pasinaudoti ta reta proga, surengt prakalbas su svečiais kalbėtojais.

Prakalbos įvyks šio antradienio vakarą, rugpjūčio 27-tą, Vaiginio ir Šapolo svetainėj, 147 Thames St., Brooklyne, (Ridgewoode). Pradžia 7:30. Įžanga veltui.

Pirmu kartu šioj kolonijoj kalbės daktaras M. D. Palevičius iš Detroit, Mich., LDS daktaras kvotėjas. Jisai duos patarimų sveikatos klausimais. Apie naująją santvarką Lietuvoje ir kitais svarbiais bėgama klausimais kalbės V. Andrusis, lietuvių liaudies dienraščio "Vilnius" redaktorius iš Chicagos.

ANTRA METINĖ

EKSKURSIJA NAKTĮ

LAIVU OSSINING
RENGIA LDS JAUNIMO KUOPŲ TARYBA

Subatoj, Rugpjūčio 24 August

Laivas išplauks 7:30 val. vakaro nuo North River prielaukos No. 1, ties Battery Place gatvės New Yorke.

LAIVAKORTĖS (TIKETAI) PARSIDUODA PO \$1.00

Tai ne vien tik pasivažinėjimas laivu, bet sykiu ir šoktai—bus gera muzika šoklams ant antro denio. Ant pirmo denio bus alaus, sūdės ir visokių valgių, o ant trečio denio galėsite pakvėpuoti tyru oru ir gėrėtis New Yorko miesto grožiū nakties lalku. Laivas išplauks lygtai 7:30 v. vak., sugrįš apie dvyliktą prie tos pačios prielaukos.

Kaip pasiekt prielauką iš BROOKLYN: Imkite BMT Jamaica liniją iki Broad St. stoties. Išlipus eikit vieną bloką iki Broadway, sukite po kairėi ir eikite Brodve iki Battery Place. Sukite po dešinėi ir ten už vieno bloko, prie upės, bus prielauka No. 1. Arba imkite Broadway Local 4th Ave. liniją iki Whitehall stoties ir ten klauskite Battery Place. Iš NEW JERSEY: Imkite Liberty Street Ferry iš Jersey City į N. Y. Sukite po dešinėi ir eikite West strytki iki Battery Place. Arba imkite Tubes iki Cortlandt St., eikite vieną bloką iki Broadway, sukite po dešinėi ir eikite Broadway iki Battery Place. Žiūrint į upę, prielauka No. 1 (labai didelis namas) randasi dešinėj pusėj žuvinycios (Acquarium). Prie prielaukos yra vieta pastatyti automobilis.